
Halfopen access

Bij 50 procent van
WUR-publicaties lukt het | [p.4](#) |

Raadsel

Waar is het extra onderwijsgeld
gebleven? | [p.12](#) |

Rubberbootje

Claude uit Syrië haalde het
en loopt hier nu college | [p.18](#) |

RESOURCE ^[NL]

Voor iedereen van Wageningen University & Research

nr. 12 – 8 februari 2018 – 12e jaargang

Tien miljard mensen? Geen probleem!

Hoogleraar: 'De mens is geen plaag' | [p.20](#)

GRATIS MASSAGE

Studenten met pijnlijke spieren van het leren konden zich op 1 en 7 februari in de Forumbibliotheek gratis onder handen laten nemen door professioneel masseur Bart Heijnemans. In de Relax Corner van de bibliotheek stond diens massagestoel klaar. 'Ik heb altijd al een massage gewild, maar ik deed het niet omdat het zo duur is', zegt Naomi Kroon. 'Het is super dat ze dit aanbieden tijdens zo'n stressvolle week.' Wil je ook zo'n massage? Dat kan nog op dinsdag 13 februari tussen half acht en half tien 's avonds. MR, foto Guy Ackermans

Lees het hele verhaal
op resource-online.nl

>> INHOUD

nr. 12 – 12e jaargang

>> **6**

KAFKA

Kamprikkers Forum mag niet blijven én niet naar huis

>> **25**

BACH EN BIER

Rieke houdt van klassieke muziek én feesten

>> **27**

LEKKERMAKERTJE

Arctic Monkeys in Wageningen! Oh nee, toch niet...

VERHALEN

First day at the office. 'Er is een enzym ontdekt dat antibiotica afbreekt', zegt iemand. Even is het stil in het dagelijkse 'midentafeloverleg' waar de diverse WUR-redacties en communicatieafdelingen verhaalonderwerpen bespreken. Is dit nu goed of slecht nieuws? 'Goed nieuws, want dat betekent dat we er iets aan kunnen doen', is de voorlopige conclusie.

Andere onderwerpen passeren de revue. Er is momenteel veel aandacht voor plastics en recycling in de media, een WUR-onderzoeker wil graag in DWDD vertellen over zijn onderzoek naar de beste landingsplek op Mars. Wageningen is overal. Met Resource-hoofdredacteur Edwin van Laar maak ik een rondje. Ik vervang hem het komende half jaar omdat hij zich gaat bezighouden met de verhalen rond het 100-jarig bestaan van WUR. Aan verhalen geen gebrek, dat wordt me al snel duidelijk. Over de geschiedenis, maar zeker ook over heden en toekomst. 'Er loopt hier een potentiële Nobelprijswinnaar rond', vertrouwt een voorlichter me toe. Daar wil ik meer van weten.

Bij Resource horen we graag van u, Nobelprijs of niet.

Anton van Elburg, hoofdredacteur ad interim

EN VERDER

5 Visitatiecommissie positief

6 Vier nieuwe eredoctors

7 Film over een eeuw onderwijs

8 Zes ton voor ontwikkeling gassensor

10 De pont als meetinstrument

22 Elsevier boycotten?

24 Carrièrejagen is hot

27 Ondertussen in China

>> [Schatgraven in de wortels van cichorei | p.9](#)

OPEN ACCESS: WE ZIJN PAS HALVERWEGE

Over twee jaar moeten alle wetenschappelijke artikelen open access beschikbaar zijn. Dat wordt lastig. Wageningen is ongeveer halverwege. Dat blijkt uit een overzicht dat openaccessdeskundige Marco van Veller van de WUR Library heeft gemaakt.

Van Veller brengt samen met collega's sinds 2015 de stand van zaken met betrekking tot open access in kaart. In 2015 waren 35 procent van alle *peer reviewed* artikelen van Wageningse (co)auteurs open access beschikbaar. Een jaar later was dat opgelopen tot 42 procent. Voor 2017 zijn de cijfers nog niet bekend, maar de verwachting is dat het cijfer uitkomt op ongeveer de helft van het totaal.

Die toename is het gevolg van de onderhandelingen die de gezamenlijke universiteiten sinds 2015 voeren met de grote uitgeverijen. Onderdeel van de gesloten deals is dat aanvullend op het leesrecht (abonnementen) van journals artikelen ook open access beschikbaar gemaakt kunnen worden. Wetenschappers moeten daar dan wel zelf moeite voor doen. Volgens directeur Hubert Krekels van de WUR-bibliotheek is openaccesspublicatie op dit moment bij 7500 journals mogelijk. Dat lijkt veel, maar is slechts een kwart van de tijdschriften die in database Scopus en de

PROF. DR. ARTHUR MOL
(RECTOR MAGNIFICUS)

'Open access helps to further increase the impact of our science'

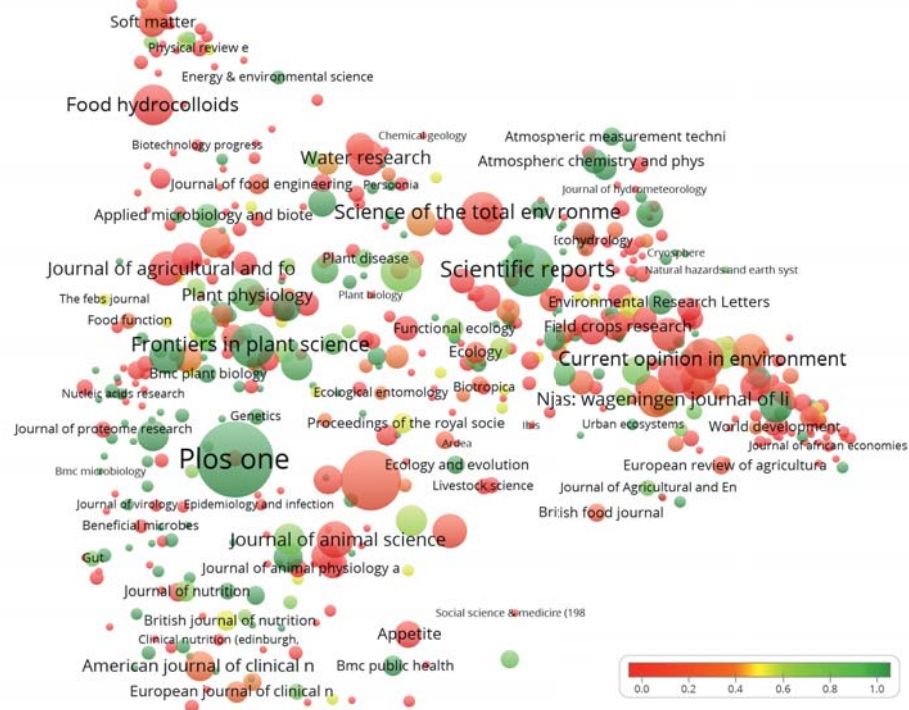
Open up to open access

View the options at wur.eu/library/open-access

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

openaccess.nl

Her en der op de campus hangen posters over open access.

ILLUSTRATIE: MARCO VAN VELLER

Een weergave van 531 tijdschriften waarin WUR-auteurs in 2016 hebben gepubliceerd. De grootte van de cirkels komt overeen met het aantal WUR-artikelen in het tijdschrift. De kleur geeft het aandeel open access weer, waarbij rood staat voor 0 procent en groen voor 100 procent.

Directory of Open Access Journals is opgenomen.

HYBRIDE TIJDSCHRIFTEN

Bij de getallen hoort nog een kanttekening. Slechts 16 procent van de artikelen is open access volgens de zogeheten *golden standard*. Dat wil zeggen: het tijdschrift is volledig open access. De meeste open-accessartikelen verschijnen bij hybride tijdschriften, die naast het abonnementensysteem ook open access faciliteren. De Europese Unie, Nederland en de universiteiten streven voor 2020 volledig open access na. Die doelstelling wordt in het huidige transitietempo zeker niet gehaald.

Zelfs met hybride open access is 2020 volgens Krekels niet haalbaar. Maar het zou volgens hem al een slok op een borrel schelen als wetenschappers optimaal gebruik zouden maken van de mogelijkheden die er nu al zijn. Dat betekent bijvoorbeeld dat wetenschappers zo vaak mogelijk *corresponding author* (aanspreekpunt) moeten worden van hun artikelen. 'De

deals over open access die er zijn vereisen dat de corresponding author van het artikel bij WUR werkzaam is. Zorg er dus voor dat je corresponding author bent', zegt Krekels. 'Verdiep je in de mogelijkheden en hoe het werkt.' Op dit moment heeft 30 tot 40 procent van de Wageningse artikelen geen Wageningse aanspreekpunt.

JOURNAL BROWSER

Om het wetenschappers makkelijk te maken, heeft de bibliotheek een *journal browser* gemaakt. De browser laat voor elk van de ruim 30 duizend tijdschriften die erin zijn opgenomen, zien wat de afspraken met de uitgever zijn en wat het kost om open access te publiceren. Krekels oppert verder dat wetenschappers ook bewust kunnen zoeken naar een openaccess-tijdschrift. 'Dat kan betekenen dat je bij een journal uitkomt met een lagere *impact factor*. Dat wringt weliswaar met onze strategie om zo "hoog" mogelijk te publiceren, maar dat is een keuze die je kunt maken.'

Naast golden en hybride open access is er nog een derde manier om artikelen toch vrij toegankelijk te maken. Dat is de opname van een (niet opgemaakte) pdf-versie in een eigen opslagkanaal, de zogeheten *green open access*. De meeste uitgevers staan dat toe. De bibliotheek heeft daarvoor de Staff Publications beschikbaar. Maar de auteur moet wel zelf die versie van het artikel bij de bieb aanleveren, benadrukt Krekels. In het zojuist vastgelegde openaccessbeleid van WUR is die plicht formeel vastgelegd.

Voor wat het waard is, want er zijn geen sancties als wetenschappers dat niet doen. Om wetenschappers bewust te maken van alle opties, is een voorlichtingscampagne gaande. Dat is het vervolg op de landelijke campagne voor open access die al ruim driekwart jaar aan de gang is. Her en der op de campus vragen hoogleraren op posters en banieren aandacht hiervoor. **OR**

Lees ook *Opinie* op pagina 22.

COMMISSIE POSITIEF OVER ONDERWIJS

De internationale visitatiecommissie die vorige week op bezoek was, is positief over de Wageningse onderwijskwaliteit en het kwaliteitszorgsysteem van de universiteit. Dat meldde de commissie in een mondelinge presentatie op vrijdag 2 februari.

De vijfkoppige internationale commissie sprak een week lang met zo'n 175 docenten, stafleden en studenten. Over enkele maanden presenteert de commissie de Instellings-toets Kwaliteitszorg op papier. Ze brengt hiermee advies uit

aan de Nederlands-Vlaamse Accrediteringsorganisatie (NVAO).

De commissie was zeer te spreken over de Wageningse onderwijscultuur. Die wordt gekenmerkt door een informeel beleidscircuit, waarin betrokken docenten en studenten hun ideeën kunnen aandragen en bespreken. Door alle onderwijs in één faculteit te hebben, kunnen de afzonderlijke opleidingen goed kennis en vakken uitwisselen. Toch adviseert de commissie om de positie van de opleidingsdirecteuren te versterken. Door de opleidingsdirecteuren meer

respect te geven, kunnen de opleidingscommissies hun rol als countervailing power beter vormgeven, denkt de commissie.

Verder was de visitatiecommissie verbaasd over de titel 'persoonlijk hoogleraar'. Volgens de commissie moeten die gewoon 'hoogleraar' worden genoemd. Ook denkt de commissie dat de universiteit het aantal examencommissies moet uitbreiden. Door de studentengroei wordt het werk van de vier huidige commissies zwaar, constateert de commissie. **AS**

© COLUMN|VINCENT

Veilig

Het was regenachtig toen we over het Binnenhof struinden. Een jaarclubgenoot die er stage liep, leidde ons rond. Bij een binnentuintje vertelde hij over de bijenkasten die er stonden. Ze waren er neergezet door Dion Graus, Tweede Kamerlid van de PVV. 'Om te laten zien dat bijen in de stad minder last hebben van bestrijdingsmiddelen dan op het platteland.' Er was geen bij te bekennen; waarschijnlijk bleven ze binnen.

Iets verderop in Den Haag werd onlangs vol trots de Nationale Bijenstrategie gepresenteerd. Een actieplan voor bijen en andere bestuivers, ondertekend door 43 partijen. Naast WUR ondertekenden ook de chemieconcerns BASF, Bayer en Syngenta. Gelukkig maar, want – ongeacht wat Dion Graus verder ook allemaal mag beweren – bijen en bestrijdingsmiddelen gaan inderdaad niet altijd goed samen. Ook in het actieplan komt dat duidelijk naar voren. De nadruk ligt daarin op voedselaanbod en nestgelegenheid, maar het plan bevat ook tal van formuleringen als 'wijs gebruik van gewasbeschermingsmiddelen'. Wat 'wijs' precies inhoudt, kun je slechts terugvinden via een in de voetnoot vermelde nota. Terwijl veel betrokken partijen zich nadrukkelijk positioneren in het debat rond toelating van individuele bestrijdingsmiddelen, wordt in de Nationale Bijenstrategie geen enkel middel bij naam genoemd.

Dat is wel een beetje vreemd. Niemand zal betwisten dat je verstandig moet omgaan met bestrijdingsmiddelen, maar 'verstandigheid' is in de eerste plaats afhankelijk van het middel dat je kiest. Het ene bestrijdingsmiddel is het andere niet en van enkel praten over 'wijs gebruik' worden bijen niks wijzer. Ik betwijfel of Dions bijen daarvoor wél uit hun kast komen. **R**

kort

>> CAREER DAY

Tomaten proeven

Ruim 60 bedrijven stelden zich tijdens de WUR Career Day in Orion voor aan zo'n 950 studenten. Daar zaten bekende multinationals tussen, zoals Unilever, Bayer en Mars. Ook zaadveredelaars waren dinsdag in grote getalen aanwezig. Monsanto (foto) liet zijn potentiële toekomstige medewerkers tomaten proeven. Het chemie- en veredelingsbedrijf laat weten op zoek te zijn naar medewerkers met uiteenlopende achtergronden. **SvG**

>> RESEARCH AWARD

Jaarlijkse prijs

De onderzoeksprijs voor jonge wetenschappers wordt vanaf dit jaar elk jaar uitgereikt. Voorheen wisselde het University Fund Wageningen (UFW) de uitreiking af met de Persprijs en de prijs voor Outstanding Alumni. Zodoende werd de prijs eens per drie jaar uitgereikt. Dit is nu herzien, omdat het UFW talentvolle onderzoekers vaker in het zonnetje wil zetten. De Research Award 2018 wordt uitgereikt op 12 maart, aan het einde van het symposium 'What is Life'. **LvdN**

>> POP-UP LIBRARY

Gesprek met onderzoekers

De WUR Library gaat onderzoekers actief opzoeken, om in gesprek te raken over de door hen gewenste diensten. Vorige week stond de eerste pop-up library in Helix. 'We willen uitleggen wat we voor hen kunnen betekenen',

FOTO: SVEN MENSCHER

Hoeveel pasafgestudeerden van WUR zijn werkloos?
Lees het op resource-online.nl

zegt informatiespecialist Anna Besse, 'maar ook horen wat hun behoeften zijn.' De pop-up library staat op 6 maart in de Leeuwenborch, op 15 maart in Radix, op 22 maart in Axis en op 29 maart in Vitae. Alle inloopsessies vinden plaats tussen 12 en 13.30 uur. **AS**

Vincent Oostvogels (22) zoekt in zijn twee masteropleidingen Forest and Nature Conservation en Animal Sciences het kwetsbare raakvlak op tussen natuurbeheer en voedselproductie.

WUR BENOEMT VIER NIEUWE EREDOCTORS

Wageningen University reikt tijdens haar honderdste dies op 9 maart vier eredoctoraten uit. De kersverse eredoctoren zullen een lezing geven over hun werk.

Het gaat om de Zweedse ecooloog Carl Folke, de Russische evolutionair-bioloog Eugene Koonin, de Chinese plantkundige Fusuo Zhang en de Britse milieu-sociologe Katrina Brown.

Folke (62) is een milieuwetenschapper die zijn sporen heeft verdiend op het snijvlak van de natuur- en sociale wetenschap. Hij is mede de grondlegger van het principe van de veerkracht van natuurlijke systemen, die de basis zou moeten zijn van menselijk handelen. Folke is hoogleraar Natural Resource Management aan de Universiteit van Stockholm en oprichter/directeur van het Stockholm Resilience Centre.

Carl Folke

Eugene Koonin

Katrina Brown

Fusuo Zhang

Het begrip veerkracht (*resilience*) staat ook centraal in het werk van Katrina Brown. Zij is hoogleeraar Social Sciences aan de Universiteit van Exeter en gespecialiseerd in hoe individuen en gemeenschappen in ontwikkelingslanden omgaan met klimaatverandering.

Eugene Koonin (61) is onderzoeker aan het National Center for Biotechnology Information in Bethesda. Hij is een van de grondleggers van de Crispr-technologie, het

jongste wondergereedschap waarmee genetici gericht kunnen sleutelen aan het genoom. Hij werkte nauw samen met de Wageningse Crispr-groep van John van der Oost.

Zhang is hoogleraar Plant Nutrition aan de Chinese Landbouwniversiteit in Beijing. Hij verdiende zijn sporen in de Chinese landbouw met de ontwikkeling en toepassing van technieken die duurzaam de opbrengst

verhogen. De nadruk ligt daarbij op het optimale gebruik van beschikbare nutriënten.

Wageningen University benoemt doorgaans bij elk lustrum eredoctors. Van 1918 tot en met 2018 zijn er in totaal 58 eredoctoraten toegekend. Katrina Brown is de eerste vrouw sinds 1993 die tot eredoctor wordt benoemd. Voor zover bekend is ze de vierde vrouw met een WUR-eredoctoraat. **RK**

DADER FORUMINCIDENT KAN NIET BLIJVEN ÉN NIET WEG

De student die donderdag 18 januari in Forum twee mensen verwondde, is op vrije voeten. De universiteit wil niet dat hij in afwachting van zijn rechtszaak weer colleges gaat volgen. Hij kan echter ook nog niet terug naar zijn eigen land.

De 28-jarige internationale student wordt ervan verdacht dat hij in Forum een medestudent stak met een puntkam en een WUR-medewerker sloeg die tussenbeide kwam. De rechtbank in Arnhem besloot op 1 februari dat hij niet in voorlopige hechtenis hoefde te blijven. Een dag later werd hij vrijgelaten. In afwachting van zijn rechtszaak mag de student, die een psychose had tijdens zijn daad, geen alcohol en drugs gebruiken. Dat stelde de rechtbank als voorwaarde.

De verdachte verbleef na zijn daad enige dagen op een gesloten afdeling van een ziekenhuis, waar hij door artsen is onderzocht. Die hebben ingeschat dat hij geen gevaar is voor zichzelf en zijn omge-

ving. De student is niet teruggekeerd naar zijn kamer in een studentencollege, want vanwege het incident wilden zijn medebewoners niet meer met hem samenwonen. Omdat hij zich niet direct meldde bij verhuurder Idealis, heeft hij enkele dagen geen kamer gehad. Maar Idealis heeft hem inmiddels een andere kamer aangeboden.

Ingrid Hijman, hoofd van het Student Service Center, ziet het liefst dat de verdachte terugkeert naar zijn vaderland en daar wordt behandeld. Ze kan hem uitschrijven als student wegens ordeverstoring, maar dat heeft vergaande consequenties. Zonder inschrijving verloopt zijn visum en moet hij het land uit. Maar dat kan niet, want de politie heeft zijn paspoort ingenomen om te voorkomen dat hij het land verlaat in afwachting van zijn proces. 'Als universiteit hebben we onze verantwoordelijkheid', stelt Hijman. 'Ik wil niet dat de verdachte op straat komt te staan en illegaal in Nederland moet verblijven.'

De verwarde student die op 18 januari in Forum een medestudent aanviel, werd kort daarna aangehouden nabij studentencollege Droevendaalsesteeg.

Dus wil Hijman de verdachte voorlopig niet uitschrijven, met als gevolg dat deze gewoon zijn collegegeld moet betalen en strikt genomen weer kan binnenlopen in de collegezaal op de campus. Dat wil WUR echter ook weer niet. Hijman wil de student adviseren om de opleiding voorlopig te staken. Dat wil ze hem deze week in een gesprek vertellen.

Wat Hijman stoort is dat de poli-

tie en de rechtbank niet communiceren met de universiteit over wat er nu het beste met de verdachte kan gebeuren. Die lijkt verzeild geraakt in een verhaal van Franz Kafka. 'Ik denk dat de instanties de koppen bij elkaar moeten steken om te bepalen hoe we hier mee moeten omgaan.'

Wanneer de verdachte voor de rechter moet verschijnen, is nog niet bekend. **AS**

EEN EEUW WUR-ONDERWIJS IN ZES MINUTEN

Roel Dijkstra, docent Hydrologie en Kwantitatief Waterbeheer, werkt aan een film over honderd jaar WUR-onderwijs. Daarin laat hij interviews zien met oud-studenten. De oudste deelnemer is 98 jaar.

De film van zes minuten moet laten zien hoe het onderwijs van WUR zich vanaf de oprichting in 1918 heeft ontwikkeld. 'Ik wil de totale verhaallijn vertellen op zo'n manier dat het over een paar jaar nog steeds leuk is om te zien', vertelt Dijkstra, die in 2016 Teacher of the Year was. Hij maakt de film in het kader van het eeuwfeest van WUR dit jaar.

Dijkstra dook eerst de geschiedenisboeken in en koos periodes waarin iets kenmerkends gebeurde, zoals de Tweede Wereldoorlog en de komst van de eerste vrouwelijke studenten naar de Landbouwhogeschool. 'Daarna bedacht ik welk type persoon geschikt zou zijn voor een interview over de betreffende periodes.' Via het alumninetwerk van University Fund Wageningen benaderde Dijkstra zestien ges-

chikte kandidaten. De oudste alumnus die aan het woord komt is 98 jaar. 'Alleen al het feit dat hij zo lang geleden in Wageningen studeerde, maakt het al interessant om naar te luisteren', vindt Dijkstra.

Twee studenten, Tessa van Hateren en Maaïke Gaaff, doen de interviews. 'Het contrast tussen toen en nu komt daardoor sterk naar voren en de leukste verhalen komen bovendien.' Over de introductie van de computer bijvoorbeeld. Eind jaren tachtig stond er een grote centrale computer in de Leeuwenborch met een beperkt aantal terminals waarop je kon werken. Wie te laat binnen was, liep het risico dat alle terminals al bezet waren. Studenten gingen daardoor steeds vroeger aan slag. 'Het is nu niet meer voor te stellen dat je al om 6.30 uur nergens meer op een computer kan inloggen', zegt Dijkstra.

De onderwijsfilm van Dijkstra moet op 24 april klaar zijn. Die dag begint de Maand van het Onderwijs en wordt de film voor het eerst vertoond. Wie na de film

FOTO: GUY ACKERMANS

Docent Roel Dijkstra wil met zijn film een beeld schetsen van het onderwijs van vroeger.

van zes minuten nog meer wil zien, kan online de volledige interviews beluisteren. 'Die duren

elk hooguit tien minuten, maar wie alles wil zien is al gauw twee uur verder.' **R DdV**

STUDIEBEURSMINISTER

Jo Ritzen heeft als onderwijsminister heel veel moeten uitleggen. Hij was dan ook verantwoordelijk voor de invoering van de ov-studentenkaart in 1991 en de invoering van de verguisde prestatiebeurs in 1996. Menig student kon zijn bloed wel drinken. Deze karakteristieke foto is in Wageningen genomen. Werd de minister warm onthaald? Of opgewacht met spandoeken? We willen heel graag het verhaal achter deze foto horen! Loop in Atlas even de redactie van *Resource* op of mail naar linda.vandernat@wur.nl. WUR viert vanaf volgende maand haar honderdste verjaardag. *Resource* loopt alvast op de festiviteiten vooruit door bijzondere foto's uit het archief te halen.

**Bekijk de fotoserie
'100 jaar... hoog bezoek'
op resource-online.nl**

FOTO: GUY ACKERMANS

ZES TON VOOR ONTWIKKELING GASSENSOR

Chemicus Louis de Smet krijgt 600 duizend euro van wetenschapsfinancier NWO om een nieuw soort gassensor te ontwikkelen. Eentje die bij kamertemperatuur zijn werk doet en ook het soort gas en de concentratie kan vaststellen.

De Smet is de man achter het Louis de Smet Research Lab, onderdeel van de leerstoelgroep Organische Chemie van hoogleraar Han Zuilhof. Zijn groep richt zich op de ontwikkeling van organische materialen die selectief bepaalde stoffen kunnen binden, bijvoorbeeld voor zuivering of detectie.

Bestaande gassensoren werken op basis van adsorptie van gassen aan metaaloxiden, legt De Smet uit. 'Nadeel is dat ze bij heel hoge temperaturen werken. Ze zijn bovendien niet specifiek: ze detecteren gas, maar zeggen niet welk gas of in welke concentratie.' De toepassing is daardoor beperkt.

De Smet wil sensoren maken op basis van poreuze organische polymeren, die hij vormt uit een organische amine en een aldehyde. Die knoopt hij aan elkaar met een zogeheten imine-binding. Dat levert vlakke, honingraatachtige netwerken op. Door die netwerken te stapelen, ontstaan holtes die gas in kunnen vangen. Ook wil hij gebruikmaken van niet-vlakke bouwstenen, waardoor direct 3D-netwerken ontstaan. 'Denk aan een soort spons', zegt De Smet. Door sensoren te coaten met het polymeer, ontstaat een nieuw type gassensor die bij kamertemperatuur zijn werk doet.

Chemicus Louis de Smet wil gassensoren maken op basis van poreuze organische polymeren.

Dat is de basis. Maar het mooie van het ontwerp, vindt De Smet, is dat die sensoren in principe zo gemaakt kunnen worden dat ze heel selectief zijn in welk gas ze wel of niet vangen. Een kwestie van de juiste chemische 'grijparmen' in de holtes aanbrengen. 'In eerste instantie richt het onderzoek zich op het *proof of principle* van de techniek', zegt De Smet. 'Als dit platform werkt, kun je de chemie inzetten om de sensoren selectief te maken.'

De nieuwe sensoren kunnen naar verwachting worden toegepast in de industrie, de voedingsmiddelenbranche, de geneeskunde en de beveiliging.

De Smet krijgt zijn beurs uit de nieuwe Start-Up-pot van de NWO. Drie jaar geleden sleepte de chemicus bij de TU Delft al een grote Europese onderzoeksbeurs in de wacht en in 2007 kreeg hij een Veni-beurs. **✎ RK**

'BRUSSEL HINDERT NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW'

Natuurinclusieve landbouw kan zowel voor natuur als boer goed uitpakken, maar dan zijn wel de juiste randvoorwaarden nodig. Dat blijkt uit het onderzoeksproject Boeren voor Natuur. Eén van die voorwaarden is toestemming van de EU om subsidie te geven, zegt onderzoeksleider Judith Westerink van Wageningen Environmental Research.

Samen met verschillende partners onderzocht WUR ruim tien jaar lang vier boerenbedrijven die meededen aan Boeren voor Natuur, een regeling waarbij boeren zelf natuur en landbouw met elkaar integreren. Dat is wat nu 'natuurinclusieve landbouw' wordt genoemd.

Het idee erachter is simpel. Er is geen contract waarin staat dat een boer bijvoorbeeld een bloemrijke akkerrand aan moet leggen, wel is vastgelegd dat hij geen mest aan mag voeren. 'De

boer komt daardoor vanzelf voedingsstoffen op zijn land tekort en laat de randen en hoekjes onbemest', vertelt Westerink. Afgelopen maandag presenteerde ze de eindconclusie van het onderzoeksproject.

De conclusies zijn breed en staan vol mitsen en maren. De onderzoekers zien bijvoorbeeld dat de boerenbedrijven daadwerkelijk zorgden voor meer natuurlijke elementen zoals bloemranden. Ook werden de weilanden gevarieerder en bloemrijker. Weidevogels, zoals de grutto, profiteerden echter niet van die verandering. Ook bleek het te veel gevraagd om helemaal geen voedingsstoffen van buiten aan te voeren.

Hard statistisch bewijs voor het succes van Boeren voor Natuur hebben de onderzoekers met het project niet gekregen. 'Dan zou je veel meer bedrijven moeten onderzoeken en dan kun je niet meer heel uitvoerig bekijken hoe alles

binnen een bedrijf met elkaar samenhangt.'

Langjarige subsidie bleek voor boeren noodzakelijk om het verlies aan inkomen te compenseren. Die subsidie is een pijnpunt, want de Europese Commissie moet nog toetsen of dat geen verboden staatssteun is. Dat is op dit moment nog de grootste belemmering voor het verder uitbreiden van Boeren voor Natuur. **✎ SVG**

VEREDELING MOET CICHOREI NOG GEZONDER MAKEN

Met nieuwe veredelings technieken wil een groep Europese onderzoekers gezonde voedingsvezels en medicinale stoffen uit cichorei winnen. WUR leidt het onderzoek consortium, dat 7,3 miljoen euro van de Europese Unie ontvangt.

Cichorium is een plantje met mooie blauwe bloemen, maar het interessante deel zit onder de grond. Uit de wortel wordt de voedingsvezel inuline gewonnen. Inuline wordt veel verwerkt in brood, zuivel en repen, omdat het de vertering van voedsel positief beïnvloedt.

Door jarenlang onderzoek weten plantenwetenschappers inmiddels vrij goed hoe ze cichorei moeten kweken en welke inhoudsstoffen de wortel bevat. Maar ze kunnen de productie van die gezonde stoffen lastig opvoeren, omdat het plantje lastig te veredelen is via traditionele kruising en selectie.

Inmiddels hebben zich echter nieuwe veredelings technieken aangediend, zoals Crispr-Cas, waarmee de cichorei een nog waardevoller gewas kan worden, denkt de EU. Ze kende 7,3 miljoen euro toe aan een internationaal consortium van universiteiten, instituten en bedrijven dat geleid zal worden door WUR. Daarbij richten de onderzoekers zich op goede voedingsvezels en medisch actieve inhoudsstoffen uit cichorei. Het onderzoeksprogramma werd op

dinsdag 6 februari in Brussel gepresenteerd.

Het programma wil cichoreitypes ontwikkelen die, naast betere voedingsvezels, ook andere inhoudsstoffen maken die de gezondheid kunnen bevorderen, zegt onderzoeksleider Dirk Bosch van Wageningen Plant Research. Daarbij moet je volgens hem denken aan nieuwe soorten antibiotica en medicijnen tegen kanker. Bepaalde stoffen in cichorei kunnen de groei van bacteriën, schimmels en tumoren remmen.

De onderzoekers willen gericht mutaties aanbrengen in cichorei door bepaalde genen aan en uit te zetten met de nieuwe veredelings technieken. Omdat deze technieken omstreden zijn, willen ze de maatschappij nauw bij hun onderzoek betrekken. Maar ze zoeken ook naar nieuwe kennis om de traditionele kruisingsveredeling te vergemakkelijken en de 'gewas-architectuur' van cichorei te verbeteren.

Het onderzoeksprogramma, genaamd CHIC, wordt gefinancierd uit het Horizon 2020 programma van de EU. Naast WUR nemen er zeventien verschillende partners uit twaalf verschillende landen deel, waaronder Franse, Duitse, Italiaanse, Finse, Servische en Poolse onderzoekers. Ook het Wageningse veredelingsbedrijf Keygene en de Nederlandse inulinereproducent Sensus BV nemen deel aan het onderzoeksprogramma. **AS**

VISIE

'Plastic volledig recyclen niet zo makkelijk'

Elf grote multinationals, waaronder Coca-Cola en Unilever, beloofden vorige week dat ze voor 2025 al hun plastic verpakkingen recyclebaar gaan maken. Dat sluit aan bij de eis van de EU dat in 2030 alle verpakkingsmateriaal recyclebaar moet zijn. 'Een goed initiatief, maar om die deadline te halen moeten nog veel problemen worden opgelost', zegt Ulphard Thoden van Velzen van Wageningen Food & Biobased Research.

Waarom is zo'n overstap belangrijk?

'Iets meer dan de helft van de verpakkingen is goed recyclebaar, denk bijvoorbeeld aan petflessen. Recyclingbedrijven kunnen daar goede hoogwaardige nieuwe verpakkingen van maken. Maar recyclebare verpakkingen raken vermengd met niet-recyclebaar plastic. Het recyclen van deze plasticmix is duur, omdat die eerst weer gesorteerd moet worden. Daarnaast zijn de producten die ervan gemaakt worden minder goed. Ze zijn bijvoorbeeld broos of troebel, hebben een ongewenste geur of bevatten onveilige stoffen die in de levensmiddelen terecht kunnen komen. Als we volledig zouden overgaan op recyclebare verpakkingen, zou het recyclestelsel enorm verbeteren.'

Aan welke eisen moet recyclebaar plastic voldoen?

'Er is geen breed geaccepteerde definitie van recyclebaar. Onze oostenburen hebben een programma waarbij verpakkingen op 641 punten beoordeeld worden om te bepalen in welke mate ze recyclebaar zijn. Dit is mooi, maar te ingewikkeld voor een groot deel van de verpakkingsindustrie. De EU zal wel met zo'n definitie moeten komen.'

Is een volledige overstap haalbaar?

'Voor de multinationals is het makkelijker. Die weten precies welke kunststoffen er in hun verpakkingen worden gestopt. Maar kleinere bedrijven, die de meeste verpakkingen op de markt zetten, weten vaak niet wat er in hun verpakkingen zit. Daarnaast zijn er op dit moment geen goede recycleerbare alternatieven voor laminaatfolieverpakkingen die onder andere worden gebruikt voor vleeswaar, kattenvoer, chips, voorgebakken stokbrood en droge soep. Hetzelfde geldt voor doordrukstrips voor medicijnen. En dan is 2030 heel dichtbij. Momenteel wordt heel beperkt onderzoek gedaan naar alternatieven en dat zal enorm moeten worden opgeschaald, anders gaan we die deadline niet halen.' **TL**

DE PONT ALS METER VAN ZANDTRANSPORT

Als het aan Ton Hoitink ligt, worden alle veerboten voorzien van meetapparatuur om stroming en zandtransport in de gaten te houden. Deze metingen kunnen ons begrip van erosie, afzetting en verzilting in de Nederlandse delta volgens de nieuwe persoonlijk hoogleraar Environmental Fluid Mechanics vergroten.

Door erosie en afzetting van deeltjes verandert de bedding van een rivier voortdurend. Die processen worden gestuurd door de stroming van het water. De hoeveelheid water en sediment die meestromen bepalen of er erosie of juist afzetting van sediment optreedt. Dichter bij de kust speelt bovendien het binnendringen van zout zeewater.

Om de rivieren bevaarbaar en het water zoet te houden, is inzicht in al die processen essentieel. Daar bestaan modellen voor. Maar om die modellen te toetsen aan de werkelijkheid zijn veel data nodig. Meten is daarom cruciaal, legt Hoitink uit. Metingen zoals op dit moment dagelijks plaatsvinden op de veerboot tussen Den Helder en Texel. Akoestische metingen brengen daar de stroming en het deeltjestransport in het Marsdiep in kaart.

De gebruikte techniek heet ADCP, wat staat voor Acoustic Doppler Current Profiler. Hoitink: 'Het apparaat zendt hoogfrequente pulsen uit, die onderweg naar de bodem weerkaatst worden door deeltjes in het water. Het daarbij optredende dopplereffect is te relateren aan de stroomsnelheid van het water. De sterkte van

Ton Hoitink wil een zoutmonitor opzetten, 'een soort buienradar voor de zoutindringing'.

het weerkaatste signaal zegt bovendien iets over het aantal deeltjes in de stroom.'

De heen en weer varende boot levert een 'ongekende dataset' op. Hoitink wil die apparaten ook op andere plekken inzetten. Te beginnen bij de Nieuwe Waterweg om meer inzicht te krijgen in de instroming van zout water in de Zeeuwse delta.

Al dat meten moet volgens de hoogleraar leiden tot een zoutmonitor. 'Een soort buienradar voor de zoutindringing. Een site waar je voor de hele delta kunt zien hoe de zoutindringing pakweg de komende dagen is. Zo'n dienst zou voor bijvoorbeeld boeren, waterschappen en drinkwaterbedrijven een groot nut hebben.' **RK**

NIEUWE
HOGLERAREN

FOTO: GUY ACKERMANS

GEEN GOED ALTERNATIEF VOOR DODEN HAANTJES

Zo'n 40 miljoen eendagskuikens worden er in Nederland jaarlijks gedood. Alternatieven zijn er, maar niet één die de overtuigende steun krijgt van de bevolking, blijkt uit een enquête van de leerstoelgroepen Adaptatiefysiologie en Filosofie. De techniek waar de overheid in investeert, geniet opvallend genoeg de minste populariteit.

De haantjes van legrassen zijn vanuit economisch oogpunt waardeeloos. Ze leggen geen eieren en zijn niet geschikt voor vleesproductie. Daarom worden ze nu direct na uitkomst gedood. Hoogleraar Ethiek Bart Gremmen en zijn team

vroegen ruim tweeduizend Nederlanders wat ze het beste alternatief vinden.

Zo kan je de haantjes toch voor vleesproductie gebruiken. Een derde van de respondenten vond dit een goed idee. Het kost echter meer tijd, voer en ruimte. Gremmen: 'Het vlees is dan duurder en het is minder goed voor het milieu. Alternatief is de dubbeldoelkip, die zowel voor vlees als eieren kan worden ingezet. Maar ook dat is minder efficiënt dan de huidige gespecialiseerde pluimveehouderij.'

Een andere optie is haantjes al in het ei te herkennen en alleen vrouwtjes uit te broeden. Wageningen Livestock Research werkte aan

een techniek om bij kippen een fluorescerend gen in te brengen, waarmee het geslacht direct na het leggen kan worden bepaald. De Nederlandse overheid stopte de ontwikkeling van deze techniek in 2014, vanwege het omstreden gebruik van genetische modificatie. In plaats daarvan werd gekozen voor een andere techniek waarbij hormoonspiegels in het ei worden gemeten. Deze techniek blijkt echter het minst populair: slechts zes procent van de respondenten vond dit een goed idee. 'Hiervoor moet een naaldje in het ei geprikt worden', vertelt Gremmen. 'Die eieren kun je daarna niet meer eten en mensen vinden dat verspilling.'

FOTO: SHUTTERSTOCK

Een derde optie om het geslacht te bepalen is met laserlicht. Elf procent van de ondervraagden vond dat het beste alternatief en genetische modificatie kreeg 21 procent van de stemmen. **TL**

Op de website van *Resource* krijg je dagelijks het laatste nieuws voorgeschoteld. Hieronder een greep uit het aanbod van de afgelopen week.

EIGEN DEUR

De studenten die deelnemen aan de Green Student Challenge hebben een eigen ingang gekregen in Atlas. Zo kunnen ze zeven dagen per week en 24 uur per dag werken aan hun ontwerp voor een duurzame stadskas, ook als het gebouw voor anderen gesloten is. Speciaal voor de studenten is een pad aangelegd naar de deur.

ENGLISH ONLY

Als het aan het bestuur van de Technische Universiteit Eindhoven ligt, wordt het Engels vanaf 2020 de officiële voertaal aan de universiteit. 'Het uitgangspunt is dat we in het Engels gaan

schrijven en spreken. We communiceren dan

alleen nog in het Nederlands als het kan', zegt beleidsmedewerker Lilian Halsema op nieuws-site Cursor. WUR is en blijft tweetalig, zegt woordvoerder Simon Vink in een reactie.

BIJBAANTJE

Het nieuwe bedrijfje Student2Work wil studenten in Wageningen helpen een bijbaan te vinden naast hun studie. Cleo Kortenhorst, masterstudent bij Management, Economics and Consumer Studies, is betrokken geweest bij de oprichting van het bureau. Zowel internationale als Nederlandse studenten kunnen solliciteren.

Het nieuwe bedrijfje Student2Work wil studenten in Wageningen helpen een bijbaan te vinden naast hun studie. Cleo Kortenhorst, masterstudent bij Management,

Bekijk en lees het allemaal op resource-online.nl

ONDER-TUSSEN ONLINE

CORRECTIE

In het artikel *Bakermat van een wereld* meldde *Resource* op 25 januari dat Indonesië in 1949 onafhankelijk werd. Indonesische studenten en promovendi hebben hier bezwaar tegen aangetekend. Voor Indonesië valt de onafhankelijkheid samen met de proclamatie van de Indonesische onafhankelijkheid door Sukarno en Hatta op 17 augustus 1945. Deze verklaring werd destijds niet door Nederland geaccepteerd, wat leidde tot een oorlog die duurde tot 1949. De Verenigde Naties hanteren 27 december 1949 als officiële onafhankelijkheidsdatum. Veel landen houden, evenals Indonesië zelf, 17 augustus 1945 aan. De Nederlandse overheid doet dat sinds 2005 ook.

DE STELLING

'Hij wisselde kleine speeltjes in voor grote'

De verdediging van zijn proefschrift ging goed en nu toert Wenbo Liu met zijn ouders door Nederland. In de trein maakt hij wat tijd vrij om per telefoon uitleg te geven bij zijn opmerkelijke stelling over zijn eigen geslacht. 'Ja, mannen kunnen kinderachtig zijn.'

'Velen van ons zijn gek van dingen die sterk lijken op het speelgoed waar we vroeger mee speelden. Een van mijn vrienden is bijvoorbeeld een groot fan van auto's. Hij weet alles over merken, onderdelen en performance. Net al veel jongetjes speelde hij met dinky toys. Toen hij opgroeide, heeft hij slecht de kleine speeltjes voor grote ingewisseld.

Wenbo Liu promoveerde op 26 januari op een onderzoek naar de afbraak van farmaceutische stoffen in water met behulp van mangaan of ijzer.

Veel mannen gaan ook graag op avontuur en ontdekkingsstocht. Natuurlijk doen sommige vrouwen dat ook wel, maar zij bekommeren

zich vaak toch meer om hun gemeenschap. Mannen besteden soms minder aandacht aan het welzijn van anderen; ze willen doen wat ze zelf leuk vinden.

Een van mijn vrienden geeft altijd kleine cadeautjes aan zijn vriendin. Kleine, kinderachtige dingetjes zoals een glimmend steentje dat hij op straat heeft gevonden en in een doosje heeft gestopt. Zijn vriendin klaagt; ze waardeert de inspanning maar vindt de cadeautjes niet nuttig. Toch gaat mijn vriend hier gewoon mee door. Nog een voorbeeld: mijn vader. Hij houdt van vlees, maar vanwege gezondheidsklachten heeft mijn moeder hem verboden om veel vlees te eten. Bij elke maaltijd klaagt hij over de kleine portie, en bij elke maaltijd vertelt mijn moeder hem dat hij zich gedraagt als een kleine jongen. En ik? Ik houd van computerspelletjes. Heel veel! Maar het lukt me om mezelf te beperken tot ongeveer vijf, zes uur spelen per week.' **LdK**

Waar blijft het onderwijsgeld?

Het aantal studenten groeit. De universiteit krijgt daar extra geld voor en verhoogt elk jaar het onderwijsbudget van de leerstoelgroepen. Toch nemen die groepen nauwelijks meer docenten aan. Waar blijft dat onderwijsgeld? Resource ging op onderzoek uit.

tekst Albert Sikkema illustratie Paul Gerlach

Sinds een jaar overlegt de centrale medezeggenschap van Wageningen University & Research, de WUR Council, met de raad van bestuur over een weerbaar dossier. Het aantal Wageningse studenten blijft groeien met zo'n 5 tot 10 procent per jaar. Meer studenten betekent meer onderwijs. De raad van bestuur financiert deze onderwijs-groei. Groeit het aantal studenten dat onderwijs krijgt van een leerstoelgroep, dan krijgt die leerstoelgroep extra geld. Langs die lijn is het onderwijsbudget van WUR verhoogd van 30 miljoen euro in 2006 naar 53 miljoen in 2016. En dit jaar verdeelt het bestuur zelfs 59 miljoen voor onderwijs over de leerstoelgroepen.

Toch klagen de leerstoelgroepen steen en been over de toenemende onderwijsbelasting en werkdruk. Het aantal studenten groeit, maar het aantal medewerkers niet, zo luidt de klacht. En dat klopt. In 2013 werkten er 3014 mensen bij de universiteit, blijkt uit het jaarverslag. Drie jaar later was het aantal medewerkers gedaald met 140, terwijl er in die periode 1500 studenten bijkwamen. Kijk je alleen naar het aantal docenten, dan blijkt dat ook dat niet meegroeide. In 2010 had de universiteit een student-stafratio van 1 docent op 12 studenten, in 2017 was dat 1 docent op 17 studenten.

DURE GEBOUWEN

Waar blijft al het extra onderwijsgeld, als dat niet aan extra onderwijspersoneel wordt uitgegeven? Ivonne Rietjens, hoogleraar Toxicologie, weet precies waar ze het extra geld de afgelopen jaren voor heeft gebruikt: Helix. De netto huisvestingslasten van haar groep, die in 2016 verhuisde naar het nieuwe gebouw op de campus, zijn

gestegen van 174 duizend euro in 2011 naar 242 duizend euro in 2017. Dat is een verschil van 68 duizend euro; daar had ze ook een fulltime medewerker voor kunnen aannemen.

De huisvestingskosten blijven maar stijgen, constateert Rietjens. Dit jaar betaalt haar leerstoelgroep 375 duizend euro bruto voor de huisvesting in Helix. Van dat bedrag vergoedt het universiteitsbestuur 100 duizend euro, zodat haar groep netto 275 duizend moet betalen. 'Waar denkt de raad van bestuur dat wij dat geld ieder jaar vandaan halen?', vraagt Rietjens. De universiteit geeft haar leerstoelgroep met de ene hand wel extra onderwijsgeld, maar neemt met de andere hand extra geld voor huisvesting af.

Dat beeld wordt bevestigd door Rietjens collega Sacco de Vries, hoogleraar bij de leerstoelgroep Biochemie. Ook hij geeft aan dat de huisvestings- en overheadkosten van zijn groep ieder jaar omhoog gaan. Bovendien wordt het personeel ieder jaar duurder. 'Je kunt dus nooit een

HET EXTRA ONDERWIJSGELD GAAT OP AAN...

1. Hogere huisvestingskosten
2. Hogere ICT-kosten
3. Hogere salarissen
4. Extra bachelordocenten
5. Vast personeel dat minder onderzoeksgeld binnenhaalt en meer onderwijs geeft

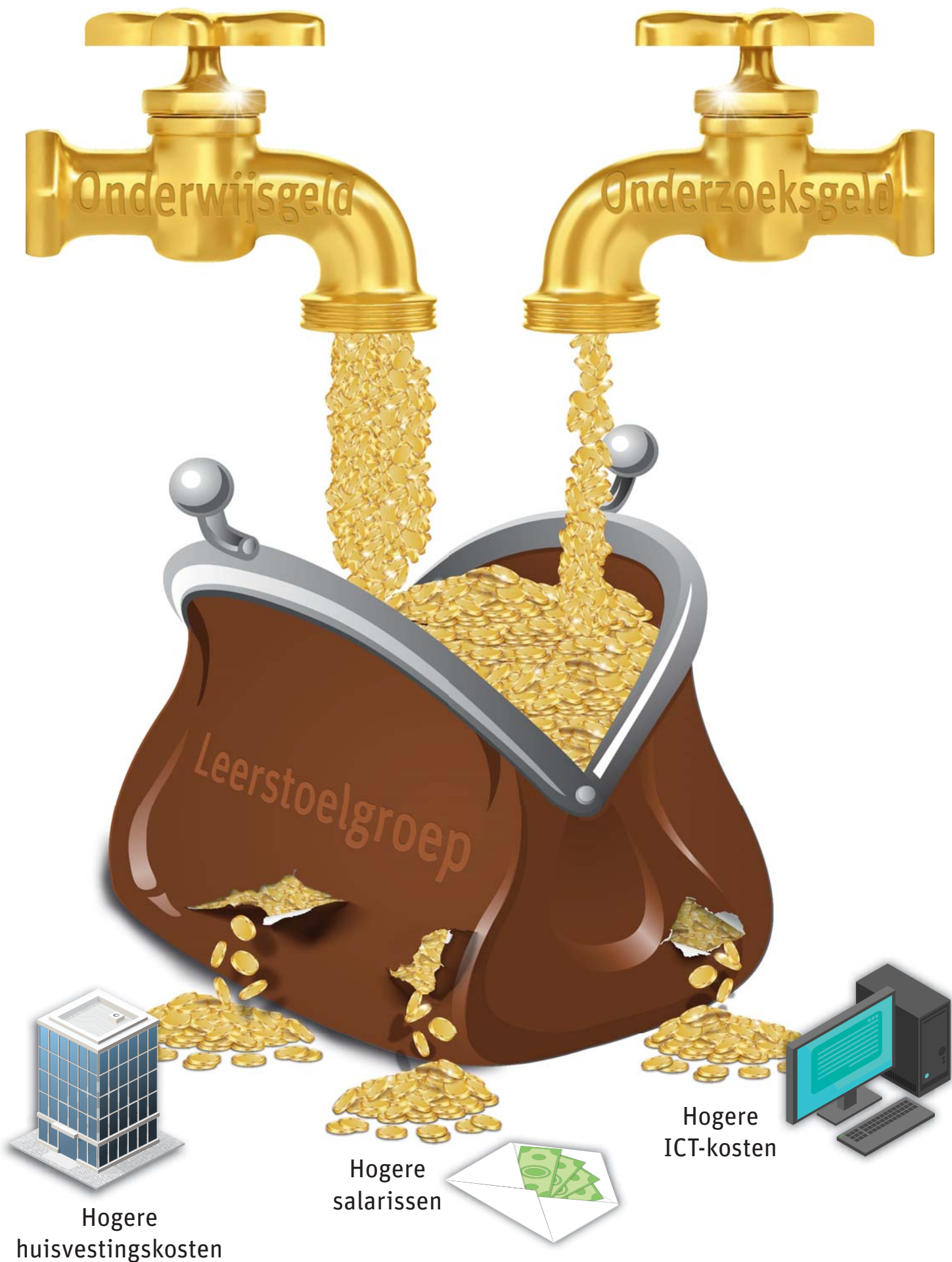

FOTO: GUY ACKERMANS

‘De huisvestingskosten blijven maar stijgen’

Ivonne Rietjens

docent aanstellen zonder zwaar in de min te gaan. Dat wordt daarom meestal niet toegestaan door de directie van de kenniseenheid.’

RADIX

Het lijkt erop dat meer leerstoelgroepen uit de kenniseenheid Agrotechnology & Food Sciences Group hun extra onderwijsgeld hebben moeten besteden aan hun nieuwe onderkomen op de campus. Stapsgewijs is de rekening de afgelopen jaren verhoogd naar de hoge vierkantemeterprijzen in Helix. Leerstoelgroepen uit andere kenniseenheden hebben zo'n prijsstijging al eerder meegemaakt. Zo gingen de huisvestingskosten van de plantenwetenschappers fors omhoog toen ze in 2009 verhuisden naar Radix op de campus, maar die stijging is inmiddels gestopt. ‘De huisvestingskosten in Radix vallen mee’, zegt Niels Anten, hoogleraar Crop & Weed Ecology. ‘Dat wil zeggen: ze zijn exorbitant hoog, maar stijgen de laatste jaren niet, behalve als je extra vierkante meters moet huren door de studentengroei.’

ICT-KOSTEN

De hoogleraren in de Plant Sciences Group geven dus een ander antwoord op de vraag waar het extra onderwijsgeld is gebleven. Dat geld gaat deels op aan toenemende ICT-kosten, zegt entomologiehoogleraar Marcel Dicke. ‘Een account kostte in 2014 nog 995 euro per jaar en dit jaar 1219 euro; dat is een prijsstijging van 23 procent!’ Bovendien maken de leerstoelgroepen met veel thesisstudenten extra kosten voor materialen. ‘Per student geven we daar meer aan uit dan wat er aan onderwijsvergoeding binnenkomt.’

De meeste leerstoelgroepen wijzen meer dan één oorzaak aan voor het verdampen van het extra onderwijsgeld. Bij de groep van Niels Anten stijgen bijvoorbeeld de basiskosten voor het onderwijs elk jaar, evenals als de salariskosten. Bij de groep van Rik Leemans, hoogleraar Milieusysteemanalyse, tikken de hogere personeelskosten nog iets zwaarder door. Net als sommige andere groepen heeft hij veel medewerkers die in tenure track zitten. Als die succesvol zijn, maken ze promotie en kosten ze meer.

GROTE VERSCHILLEN

Toch zijn er ook leerstoelgroepen die wel extra onderwijspersoneel hebben aangesteld. Zoals de leerstoelgroep Celbiologie en Immunologie. ‘We hebben een gestage groei van het onderwijsgeld gehad’, legt hoogleraar Geert Wiegertjes uit. ‘Met name het eerstejaarsvak Celbiologie groeit, dat wordt inmiddels gevolgd door 800 studenten. We hebben nu een onderwijsmedewerker aangenomen op een vast contract voor drie dagen per week die volledig wordt ingezet in het onderwijs.’

De Wageningse onderwijsdirecteur Arnold Bregt heeft onderzoek gedaan naar de besteding van het onderwijsgeld en kan verklaren waarom sommige leerstoelgroepen wel kunnen investeren in docenten en andere niet. Hij ontdekte dat de werkdruk per opleiding sterk verschilt. De student-stafratio in het bacheloronderwijs was afgelopen jaar gemiddeld 1 op 11 en is dus nagenoeg onveranderd sinds 2010, maar de verhouding in het masteronderwijs is 1 docent op 20 studenten, met uitschieters naar 25 en 30 studenten. Het knelpunt zit dus in de masterfase, concludeert Bregt.

Leerstoelgroepen met populaire en brede bachelorvakken krijgen veel extra onderwijsgeld en kunnen vaak een extra docent aanstellen. Leerstoelgroepen met veel masterstudenten, die veel thesisonderzoek moeten begeleiden, krijgen minder vergoed en kunnen geen extra docent aannemen.

THESISONDERWERPEN

Bij dit knelpunt in de masterfase komt nog een ander probleem, analyseert Bregt. Leerstoelgroepen met veel thesisstudenten hebben ook veel onderzoek nodig; ze hebben onderwerpen nodig waarop ze de studenten kunnen begeleiden. Bregt kent leerstoelgroepen die niet genoeg thesisonderwerpen meer hebben voor hun MSc-studenten, mede omdat ze hebben ingeboet op onderzoek.

Ook dit kan de onderwijsdirecteur onderbouwen met cijfers. Het aantal assistenten in opleiding (aio's) van de universiteit is de afgelopen drie jaar met 100 gedaald. Juist deze aio's dragen thesisonderwerpen

FOTO: GUY ACKERMANS

‘Een ICT-account is in vier jaar 23 procent duurder geworden’

Marcel Dicke

FOTO: GUY ACKERMANS

'Steeds vaker zetten leerstoelgroepen alle vaste staf in op onderwijs'

Arnold Bregt

aan en begeleiden masterstudenten. Deze daling valt niet meteen op, omdat het totale aantal promovendi in Wageningen ongeveer gelijk is gebleven. Het aantal niet bij de universiteit aangestelde promovendi is namelijk juist gestegen, maar die externe PhD'ers hebben niet of nauwelijks een rol in het onderwijs. Minder aio's betekent dus dat de onderwijscapaciteit van veel leerstoelgroepen is gedaald.

MINDER CONTRACTONDERZOEK

Hoe is die daling van het aantal aio's ontstaan? Hier biedt de jaarrekening van de universiteit inzicht. Het academische contractonderzoek kromp tussen 2013 en 2016 met 24 miljoen euro. Onderzoekers hebben steeds meer moeite om hun onderzoeksvorstel gehonoreerd te krijgen, mede omdat belangrijke onderzoekfondsen en de technologische topinstituten zijn weggefallen. En die onderzoeksopdrachten werden meestal door aio's uitgevoerd.

Tot vijf jaar geleden groeide het Wageningse onderzoek mee met het Wageningse onderwijs, maar daarna kreeg de universiteit de rekening gepresenteerd van het topsectorenbeleid van het ministerie van Economische Zaken, dat een half miljard euro bezuinigde op kennisontwikkeling. Deze ontwikkeling vertaalde zich direct in een dalend aantal aio's op de universiteit, constateert Bregt. In 2007 had de WUR 490 aio's in dienst, dat groeide naar 883 aio's in 2014, waarna het aantal weer daalde naar 623 in 2017.

Van deze afname van het contractonderzoek had de ene leerstoelgroep meer last dan de andere. Een groep met veel contractonderzoek en veel masterstudenten had de afgelopen jaren een probleem. Groepen met minder contractonderzoek en veel grote eerstejaars vakken hadden minder financiële pijn. Zij konden de afgelopen jaren wel extra personeel aannemen dat zich exclusief op onderwijs richt. En dat zie je ook terug in de cijfers. In 2007 had de universiteit 51 van deze docenten in dienst, in 2017 was dat aantal

gegroeid naar 119 docenten. Maar deze toename is onvoldoende om de groei van het onderwijs op te vangen.

MATCHING

Recent onderzoek van het Rathenau Instituut legde nog een bestemming van het extra onderwijsgeld bloot. Universiteiten steken een deel van dat geld in de matching van onderzoeksprojecten. Oorzaak: onderzoekfinanciers als Europese Unie, NWO en topsectoren financieren maar een deel van de goedgekeurde onderzoeksprojecten en verlangen van de universiteiten dat die zelf geld bijpassen. Deze matching kost de universiteiten steeds meer, berekende het Rathenau Instituut: voor elke euro die de universiteiten binnenhalen aan contractonderzoek, leggen ze 74 cent bij uit eigen vermogen.

In feite is dit een toelichting op de constatering van Bregt dat het contractonderzoek van de universiteit is gedaald. De universiteiten, waaronder WUR, halen minder opdrachten binnen, maar krijgen per onderzoeksopdracht ook een kleiner percentage vergoed. Dat leidt in het geval van de WUR tot 24 miljoen euro minder contractonderzoek in drie jaar tijd.

Het Rathenau-rapport suggereert dat de universiteiten extra onderwijsgeld besteden aan onderzoek, dat er daarom een onderwijsprobleem is en dat de overheid het extra onderwijsgeld moet oormerken voor onderwijs om het probleem op te lossen. In die redenering gaat Rathenau er echter vanuit dat de onderzoeksinkomsten gelijk zijn gebleven. In werkelijkheid krijgen de groepen meer onderwijsgeld maar minder onderzoeksgeld binnen. Ze besteden ook minder tijd aan onderzoek. Bregt: 'Vroeger lag bij veel groepen de nadruk op onderzoek en deden een paar mensen de grote vakken. Steeds vaker zetten de leerstoelgroepen in drukke perioden alle vaste staf in op onderwijs. Er wordt wel gewoon onderwijs geleverd.' Kortom: het extra geld gaat ook naar de reeds aanwezige vaste staf die minder onderzoeksopdrachten binnenhaalt en meer onderwijs geeft.

INSTROOM BEPERKEN?

Wat moet er dan gebeuren? Volgens Bregt kan de universiteit 'aan twee grote knoppen draaien' om de druk van de onderwijsketel te halen. Ze kan instroom van studenten beperken of de staf bij de leerstoelgroepen verhogen. Voor dat laatste kiezen de raad van bestuur en de WUR Council: dit jaar krijgen alle leerstoelgroepen er 25.000 euro bij. 'Dat is stabiel geld waarmee ze een halve docent kunnen bekostigen.'

Het is echter de vraag of dit genoeg is. Hoogleraar Sacco de Vries meent van niet. Hij wijst erop dat een junior docent ruim 50.000 euro per jaar kost en dat de leerstoelgroep daar nog eens 34,8 procent overhead bovenop aan de kennisseenheid moet betalen. 'Die 25.000 euro van de raad van bestuur is dus net voldoende voor een derde docent.' Hij vindt de bijdrage volstrekt onvoldoende om de reeds aanwezige studenten en de nog te verwachten groei op te vangen. ③

WITTE MOTOR

‘Deze boer uit het veenweidengebied bij Utrecht maakt kaas. De foto komt uit een serie voor het bedrijfsstijlenonderzoek van emeritus hoogleraar Jan Douwe van der Ploeg. Ik maakte deze foto’s altijd met veel plezier, want ze gaan over vriendelijke en vooral gedreven mensen. Kijk vooral naar het kind in de hoek. Dat vertelt veel over de manier waarop het werken in het gezinsleven paste. Deze boer gebruikte alle melk voor kaasproductie. Tot aan de laatste druppel, want ik weet nog dat ik voor in mijn koffie melk kreeg uit een supermarktpak.’

FOTO: ANNEKE KHD

Guy Ackermans is al 35 jaar fotograaf voor *Resource* en WUR. In al die jaren heeft hij bijzondere momenten vastgelegd. In dit feestelijke jubileumjaar voor WUR laat hij ons zijn meest bijzondere 'platen' zien.

Vluchtelingen verlost van verplicht nietsdoen

Aan het begin van dit collegejaar zaten niet alleen honderden eerstejaars voor het eerst in de Wageningse collegebanken, maar ook negen asielzoekers. Het is de verdienste van enkele bevlogen WUR-medewerkers.

tekst Linda van der Nat foto's Sven Menschel

Egbert Kanis

Marjolijn Dannenburg van onderzoekschool WIMEK leest in september 2016 op de website van de Universiteit Utrecht over het programma InClUUSion. Hierbij kunnen vluchtelingen met én zonder verblijfstatus gratis vakken volgen aan de universiteit. Het initiatief spreekt Dannenburg direct aan. Ze herinnert zich haar vroegere afdelingsgenoot Fresenay, een vluchteling uit Ethiopië. Ze keken met elkaar televisie, kookten samen, vierden kerst, oud en nieuw. Een intelligente jongen, maar hij mocht niet werken, niet studeren, niks. Elke dag las hij in de bieb Engelse kranten of keek hij op televisie naar wat er in Ethiopië gebeurde. Hij ging eraan onderdoor, raakte aan de drank en overleed uiteindelijk aan een hersenbloeding, een paar maanden nadat hij een verblijfsvergunning had gekregen. Wie weet hoe de dingen waren gelopen als er voor hem ook iets was geweest zoals InClUUSion.

INHUMAAN

Al langer schaamt Dannenburg zich voor de manier waarop de Nederlandse regering omgaat met mensen die huis en haard verlaten hebben op zoek naar een veilig heenkomen. Ze worden gedwongen tot nietsdoen terwijl ze wachten op een verblijfsvergunning. Dat is niet verstandig

en niet humaan, vindt ze.

‘Waarom hebben we dit in Wageningen niet?’ vraagt ze aan haar collega Johan Feenstra. Al eerder heeft hij bij het bestuurscentrum geïnformeerd of ze als universiteit niet meer kunnen doen voor vluchtelingen. Dat liep op niets uit. Nu pakt hij door. Binnen Environmental Sciences polst hij de interesse bij docenten en studiecoördinatoren om vakken open te stellen voor vluchtelingen. De reacties zijn enthousiast: binnen korte tijd zijn er veertig vakken open. Tot blijdschap van Dannenburg en Feenstra geeft de raad van bestuur hen groen licht om tijdens werktijd het pilotproject, dat ze WURth-while noemen, op te tuigen.

VEERKRACHT

In intakegesprekken met geïnteresseerde vluchteling-studenten wordt bepaald of hun vooropleiding en kennis van de Engelse taal voldoende zijn om het gewenste vak te volgen. Een van de negentien intakers is Egbert Kanis van Animal Breeding & Genetics. Eigenlijk heeft hij het al druk genoeg, als studieadviseur van zo'n tweehonderd studenten en docent in vijf vakken. Maar hij heeft een drive om deze mensen te helpen. Al snel ontwikkelt Kanis een heel eigen stijl voor zijn intakegesprekken. Zonder opdringerig of nieuwsgierig te zijn, vraagt Kanis de vluchtelingen naar

Marjolijn Dannenburg

hun achtergrond. Hij schrikt altijd weer van de weg die de mensen hebben afgelegd. Maar hij is ook onder de indruk van hun veerkracht en motivatie. In plaats van de studenten te plaatsen bij een van de opengestelde vakken, zoekt Kanis samen met de vluchteling naar vakken die het beste passen bij zijn achtergrond, voor-kennis en wensen. Als dat vak niet op de lijst

Asielzoekers uit Syrië, Ethiopië, Ghana, Oekraïne en Irak zitten nu in de collegebanken

opengestelde vakken staat, mailt hij de betreffende docent om te vragen of hij een plekje heeft voor een extra student. Dat lukt altijd.

In september 2017 beginnen 9 vluchtelingstudenten aan 10 verschillende vakken. In periode 2 nog eens 9 en in periode 3 en 4 steeds 6 studenten. Het is een diverse groep: Syriërs, Ethiopiërs, iemand uit Ghana, Oekraïne, Irak. Ze volgen vakken als Basic Statistics, Plant Breeding en Basics in Food Technology. 46 vluchtelingstudenten melden zich aan en het aantal opengestelde vakken groeit naar 120.

COMMUNITY

De werkzaamheden groeien Feenstra en Dannenburg boven het hoofd. Als de universiteit het initiatief wil voortzetten, moet het weg bij de onderzoeksschool of moet er geld worden vrijgemaakt voor extra ondersteuning. De raad van bestuur vindt WURth-while een sympathiek programma. Maar omdat het om een beperkte groep studenten gaat, vindt het bestuur dat de werkzaamheden binnen het bestaande takenpakket van medewerkers moet passen. Er komt dus geen extra geld. Wel begrijpt de universiteit dat de coördinatie niet meer past in het takenpakket van Feenstra en Dannenburg. Mogelijk neemt Education & Student Affairs de coördinatie van WURth-while over.

Ook willen Feenstra en Dannenburg een netwerk opzetten van vrijwilligers die helpen bij de aanmelding, intake en begeleiding van de studenten. Ze willen van WURth-while meer maken dan alleen het vakken volgen op de universiteit: een community, een grote familie. Een begin is al gemaakt. Mede dankzij de christelijke studentenraadspartij CSF hebben alle vluchtelingen die in periode 3 een vak volgen een buddy gekregen die hen wegwijs maakt in het Wageningse onderwijs. **B**

‘NU KAN IK VOORUITKIJKEN’

Claude Alber was een van de eerste studenten die zich in 2017 aanmeldde om via het project WURth-while vakken te gaan volgen aan Wageningen University. De Syriër is sinds eind 2015 in Nederland, na een vlucht van twee weken door Libanon, Turkije, Griekenland, Macedonië, Servië, Kroatië, Hongarije en Oostenrijk. De Middellandse Zee is hij overgestoken met een gammal rubberbootje.

Alber studeerde aan de Tishreen University in Latakia. Hij heeft een master in Horticulture, net als zijn ouders. Na zijn studie werkte hij een tijd bij de prestigieuze wijngaard Domaine de Bargylus, die middenin een gevechtsgebied lag. In juni 2015 ontploften er twee afgezwaaide mortiergranaten in de wijngaard, waarbij overigens niemand gewond raakte.

Alber is blij met WURth-while. ‘Het geeft me de kans om iets nuttigs te doen met mijn tijd. Nu kan ik naast mijn Nederlandse lessen alvast kennismaken met de manier van onderwijs hier.’ Het verschil is groot, merkt hij. ‘In Syrië maakte ik aantekeningen tijdens colleges en hadden we soms een boek. Hier heb je groepswork, labwerk, online colleges, Blackboard. En het contact met docenten is veel persoonlijker. Tijdens het eerste college vroeg de docent: “Wie is Claude?” Bleek dat hij had gewerkt in Syrië en een beetje Arabisch sprak.’

Over het waarom van zijn vlucht vertelt Alber liever niet. Dat is niet veilig, zegt hij. Hij focust liever op zijn toekomst in Nederland. De mensen zijn aardig en het land is fijn, ondanks de regen. Alber is vastbesloten een opleiding in Wageningen te volgen. De vakken die hij volgde in periode 1 en 2 haalde hij tot zijn spijt niet, maar in september kan hij met steun van Stichting Vluchtelingstudent UAF beginnen met de masteropleiding Plant Biotechnology. ‘Nu kan ik vooruitkijken.’

Claude Alber

Er kan nog meer bij

De wereld vol? Het is maar hoe je het bekijkt, zegt hoogleraar Cees Buisman. Als we investeren in een hoger bewustzijn, overwinnen we honger en milieuproblemen, betoogt hij in zijn essay *De mens is geen plaag*.

tekst Roelof Kleis illustratie Shutterstock

Doodeng', vindt hij het, een boek publiceren. Maar 'so far so good'. Het boekje was na twee weken al aan een tweede druk toe. 'Ik krijg heel positieve reacties en de eerste recensies zijn ook redelijk positief.' In het essay, met als ondertitel 'over het gevaar van een onttoverde wereld', hekelt Buisman de technocratische aanpak van onze milieuproblemen. De hoogleraar Biologische Kringlooptechnologie en directeur van het succesvolle waterinstituut Wetsus, wijst een nieuwe weg die is gebaseerd op meer bewustzijn en minder egocentrisme.

Jij zet je in het boek sterk af tegen gangbare rationale visies op de mens, zoals de overtuigingen dat het leven toevallig is ontstaan en dat de vrije wil niet bestaat. Dergelijke visies onttoveren de wereld en zouden leiden tot doel-loosheid. Wat is er mis mee?

'Het gaat mij om het idee dat er iets is dat onze kennis overstijgt. Als we uiteindelijk alles kunnen uitzoeken en verklaren, en we beschouwen de mens als niets meer dan

'Als we beter samenwerken, kan de aarde 10 miljard mensen aan'

FOTO: JELTE BOSMA

elektrisch vonkjes en een hoopje atomen, waar komt dan nog de inspiratie vandaan om iets voor een ander te doen? Mijn inschatting is dat dat voor veel mensen een niet erg verheffend en inspirerend uitgangspunt is voor de zoektocht om een beter mens te worden, voor het streven naar meer bewustzijn.'

Wat versta jij onder bewustzijn?

'Bewustzijn is één van de drie grote transcendente dingen: het ontstaan van materie, het ontstaan van leven en het ontstaan van bewustzijn. Bewustzijn is dat je inzicht hebt in jezelf. Sinds zijn ontstaan is het bewustzijn van de mens voortdurend gegroeid. Dat vind ik het meest optimistische aan dit boek: de mensheid groeit in bewustzijn. En met dat groeien van het bewustzijn neemt het egocentrisme af.'

Met meer bewustzijn kan volgens jou de aarde makkelijk 10 miljard mensen aan. Want hoe groter het bewustzijn, hoe minder egocentrisme, hoe meer we gaan delen en hoe sneller de milieucrisis is opgelost. Is het zo simpel?

'Denk jij van niet dan? Het lijkt me logisch. Nu gebruiken 1 miljard mensen 80 procent van alle natuurlijke hulpbronnen op aarde. En de 6 miljard anderen gebruiken de resterende 20 procent. Als die 1 miljard mensen net zoveel gebruiken als die andere 6, is er geen enkel probleem. En dan kunnen er dus ook nog makkelijk 3 miljard mensen extra bij. Vooral ook omdat niet alleen wij moeten groeien in bewustzijn, maar de hele wereld. Dat betekent dat overal beter samengewerkt moet worden. Neem Afrika. Als daar beter samengewerkt zou worden, zou er veel minder honger zijn.'

De huidige wetenschappelijke en technologische aanpak gaat volgens jou de wereld niet redden. Jij pleit voor een nieuwe, natuurlijke technologie. Wat is dat?

'Dat is technologie die probeert voorzichtiger te zijn met de gezondheid van de mens en de natuur. We doen veel dingen die slecht zijn voor het milieu. Een van de redenen is dat we het hele complexe ecologische web niet begrijpen. We halen een schakeltje uit het geheel, uit zijn context, en doen daar onderzoek naar. En dan denken we dat we het begrepen hebben voor het geheel. Dat doen we continu, of het nu om de werking van medicijnen gaat, om pesticiden of mestinjectie. En iedere keer komen we er dan jaren later achter dat we het toch niet goed hadden gezien en allerlei schade hebben veroorzaakt. Dat noem ik de eenvoudige, technocratische en onbewuste technologie. Daartegenover staat de natuurlijke, complexe en bewuste technologie.'

Doe je zelf aan natuurlijke technologie?

'Ik ben nu zo'n 35 jaar bezig in de milieutechnologie en ik schuif steeds meer naar die kant op. Neem de rioolwaterzuivering, een prachtig voorbeeld. Dat is een natuurlijk proces dat normaal in de rivier plaatsvindt. Met dezelfde natuurlijke bacteriën proberen we dat zoveel mogelijk in een rioolwaterzuivering te optimaliseren. Zo zijn we nu aan het kijken hoe we het beste organische stoffen die weer de bodem in moeten, uit het riool kunnen halen. Wat voor voorbehandeling hoort daarbij, moet je vergisten of juist composteren en welk proces heeft de meeste toegevoegde waarde voor de bodem? Dat is zeer complex.'

In het boek breek je een lans voor een verbod op kunstmest. Waarom?

'Wij leven in een land waar jaarlijks 35 miljoen kilo fosfaat wordt verbrand of gestort als ondergrond voor wegen, terwijl we tegelijkertijd nog fosfaatkunstmest gebruiken. Dat is toch niet te geloven. Nederland is een grote fosfaatvernietiger. In heel Europa wordt rioolslib – mensenmest – als meststof gebruikt, behalve bij ons. Hier mag dat wettelijk niet, zogenaamd omdat er te veel zware metalen in zitten. Maar in koeien- en varkensmest zitten veel meer zware metalen. De echte reden is dat we te veel mest hebben. De mest van mensen, koeien, varkens en kippen samen bevat vier keer zo veel nutriënten als de landbouw in Nederland nodig heeft. En dus verbranden we rioolslib en kippenmest en exporteren we koeien- en varkensmest. En toch gebruiken we nog kunstmest. Dat is toch curieus.'

Hoe komen we tot een hoger bewustzijnsniveau?

'Dat weet ik ook niet. Ik ben geen psycholoog of spiritueel leider. Maar ik weet wel dat als we alleen maar willen groeien in rijkdom en niet in bewustzijn, het milieuprobleem alleen maar groter wordt. Ik geloof in bewustzijns groei. En voor bewustzijn moet je je naar binnen keren. We leven in een wereld waarin via smartphones en social media de externe prikkels tot een maximum worden opgevoerd. We moeten het oog weer meer naar binnen richten.'

De mens is geen plaag, over het gevaar van een onttoverde wereld, Cees Buisman, uitgeverij Bornmeer, 144 pagina's, 15 euro.

TIJD VOOR ACTIE?

Duitsland neemt het voortouw in de strijd voor open access. Ruim tweehonderd Duitse wetenschappelijke instellingen proberen af te dwingen dat uitgever Elsevier zijn verdienmodel aanpast. Nederland moet dat voorbeeld volgen, stelde hoogleraar Bram Büscher in de vorige Resource. Is het tijd voor een boycot?

tekst Tessa Louwerens illustratie Henk van Ruitenbeek

Marcel Zwietering

Leerstoelhouder Agrotechnologie en Voedingwetenschappen

‘Op dit moment zie ik geen reden voor een boycot. Een uitgever levert ook een service, zowel logistiek als op het gebied van kwaliteitswaarborging.

Soms is er actie nodig om iets een bepaalde richting op te sturen, maar ik denk dat we dankzij alle onderhandelingen al op de goede weg zijn. Voorheen was er een systeem waarbij de lezers betaalden voor toegang tot een artikel. Geleidelijk vindt de overgang plaats naar een open systeem, waarbij onderzoekers betalen om te mogen publiceren en lezers gratis toegang krijgen. We moeten oppletten dat we tijdens die transitie als onderzoeksinstituut niet twee keer gaan betalen: voor publicatie en voor abonnementen. In 2017 konden we in 260 Elsevier-tijdschriften gratis open access publiceren, en in 2018 in 400 tijdschriften. Volledige open access is overdreven. Tachtig procent van wat wij publiceren wil niemand lezen, behalve vakgenoten. Mochten bepaalde partijen – zoals kleine bedrijfjes of onderzoekers in ontwikkelingslanden die de toegang tot de publicaties niet kunnen betalen – geïnteresseerd zijn, dan kunnen ze een artikel altijd bij ons opvragen.’

Dolf Weijers

Leerstoelhouder Biochemie

‘Ik deel de aanklacht tegen de grote uitgevers en hun verdienmodel. Aan de andere kant leveren veel van de tijdschriften bij deze uitgevers wel weer toegevoegde waarde door hun professionaliteit. **De kwaliteitskeur-**

merken die in decennia zijn opgebouwd en internationaal zijn erkend, zijn niet zo gemakkelijk te vervangen. Publiceren kost geld en wanneer het om commerciële organisaties gaat, moet er ook winst gemaakt worden. De principiële vraag is niet alleen of er iets verkeerd is met het verdienmodel van de grote uitgevers, maar ook of er überhaupt winst gemaakt mag worden op academische publicaties gefinancierd met belastinggeld. Het is hypocriet te zeggen dat dit

niet mag, want we gebruiken ook belastinggeld om bijvoorbeeld laboratoriummaterialen bij commerciële firma's aan te schaffen. Maar het zou niet zo mogen zijn dat de uitgever geld opstrijkt van abonnees en auteurs, terwijl een deel van het werk – reviewen – belangeloos door wetenschappers gedaan wordt. Een boycot opent de discussie, maar het is een druppel op een gloeiende plaat. Als we iets willen veranderen, bereiken we meer in Brussel en Den Haag.’

Bram Büscher

Hoogleraar Sociologie van Ontwikkeling en Verandering

‘Als Elsevier haar verdienmodel niet drastisch bijstelt, dan is een boycot noodzakelijk. **Als commerciële uitgevers via abonnementen en green of gold openaccessconstructies nog steeds ob-**

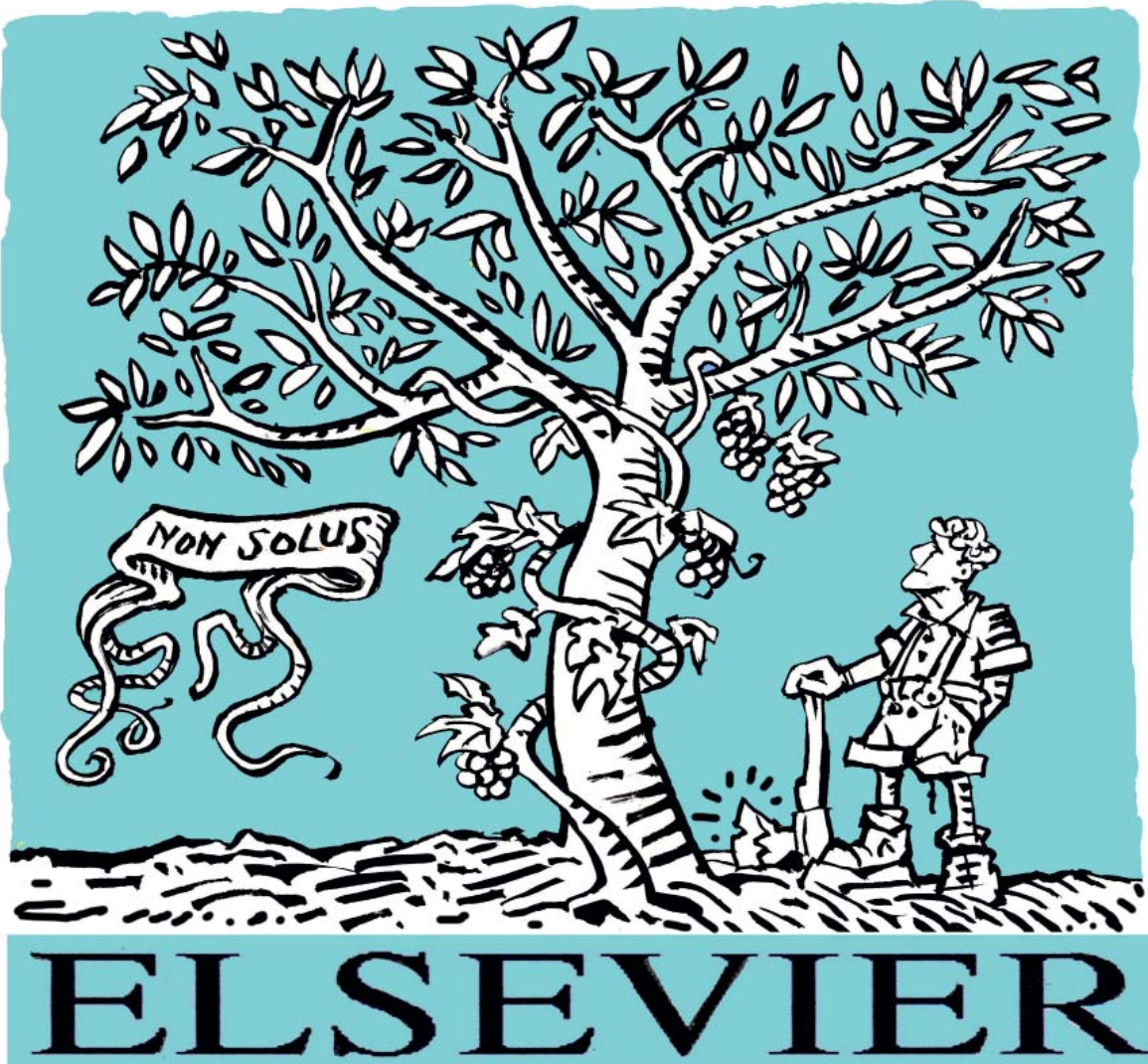
scene winsten blijven maken die rechtstreeks van publiek geld komen, dan moeten we daar weg. VSNU heeft vorderingen gemaakt met een aantal grote uitgevers, maar het blijft half werk. Alternatieven zijn de niet-commerciële uitgevers of het principe van *fair open access*, dat wordt gerund door de wetenschapsgemeenschap. Misschien moeten we een organisatie in het leven roepen die tijdschriften helpt overstappen naar volledige open access en de winst terug laat vloeien naar de publieke wetenschap. Jaarlijks geven de Nederlandse universiteiten gezamenlijk 42 miljoen uit aan uitgevers. Als ze 5 procent van hun budget dat ze aan tijdschriften en boeken besteden, in zo'n onafhankelijke entiteit stoppen, dan valt een aardig potje te vullen.’

Richard Visser

Hoogleraar Plantenveredeling en Dean of Research

‘Een boycot is een goede manier om druk uit te oefenen. Maar als je zoiets doet, moet je wel één front vormen. Dan zou kunnen vanuit de VSNU, maar op dit moment zijn die nog in onderhandeling. Open access is mooi en publicaties moeten beschikbaar zijn voor iedereen die geïnteresseerd is.

Vroeger hadden de instituten de tijdschriften zelf in handen. Op een gegeven moment is gekozen om dit bij de uitgevers neer te leggen. Deze zorgen ook voor kwaliteitsborging. Het zijn commerciële organisaties, dus die moeten winst maken. Iemand moet wel onderzoeken of die winsten reëel zijn. **Het voelt niet goed als een grote groep mensen aan de ene kant gratis werk verzet, terwijl anderen daar veel geld mee verdienen.** Een deel van die winst zou in ieder geval moeten terugvloeien naar de wetenschap. Publiceren zal altijd geld kosten. Het is alleen de vraag wie de rekening oppakt. Ook openaccess tijdschriften, zoals PLOS, BMC en Frontiers, maken winst. Daar betaal je voor een publicatie zo'n 1500 tot 2000 euro. In onze projecten is vaak geen geld beschikbaar voor dit soort uitgaven. We hebben zo'n 100 publicaties per jaar, dus dan heb je het al gauw over 1,5 tot 2 ton. Bij de grote uitgevers hoef je alleen bij te betalen als je over het standaard aantal pagina's heengaat of als je bijvoorbeeld kleurenfoto's bij je artikel wilt.'

Katrien Termeer

Hoogleraar Bestuurskunde

'Uiteindelijk moet alles open access worden en moet iedereen het zich financieel kunnen veroorloven om op die manier te publiceren. **Actie is nodig als je verandering wilt, maar ik vraag me wel af of een boycot de verstandigste weg is.** Misschien als we er echt niet uitkomen met de onderhandelingen met de uitgevers. Er zijn ook wetenschappers afhankelijk van de publicaties in deze bladen, en niet iedereen kan het zich permitteren om zich daarvan af te keren. Ik denk wel dat we uitgevers minder nodig hebben dan voorheen. Vroeger ging het nog om bladen drukken, maar met de opkomst van online publiceren hebben de uitgevers daar minder werk aan en ik denk dat we hun naam ook niet nodig hebben. We zouden het publiceren ook zelf kunnen organiseren via een ander kanaal.' ®

Carrièrejagen is hot

Bedrijfsdinners, college tours en carrièremarkten. Wageningse studentenverenigingen organiseren steeds meer loopbaanevenementen. De bezoekers daarvan worden bovendien steeds talrijker en jonger. 'Naast vijfdejaars zie je nu ook eerste- en tweedejaars.'

Studentenvereniging Ceres heeft haar Career and Business Club Wageningen, KSV Sint Franciscus haar commissie Commerciële Betrekkingen, studentenroeivereniging Argo haar Business Club en SSR-W haar commissie Acquisitie & Business Relations. De meeste van deze commissies hebben de laatste jaren hun focus verlegd van het werven van sponsors naar het organiseren van carrièreactiviteiten waarbij de nadruk ligt op informatieoverdracht en recruiting.

Zo organiseert de KSV-commissie recruitingdinners en trainingen. Ceres houdt bedrijvenmarkten en nodigt oud-leden uit voor de Captains Tour. Argo verzorgt geregeld bedrijfsavonden. De studentenvereniging gebruiken hiervoor voornamelijk hun eigen netwerk. KSV-voorzitter Marijn Schippers: 'Reünisten vinden het leuk om een keer terug te komen en hun ervaring te delen.'

GROTERE BEHOEFTE

De verenigingen spelen met hun activiteiten in op een toenemende interesse onder hun leden voor alles wat met hun toekomstige loopbaan te maken heeft. Olivier Olgers, penningmeester van Ceres, ziet steeds meer vraag naar ontwikkeling buiten de studie. 'Dat is misschien wel het duidelijkst bij het studieontbijtje dat we organiseren in de zelfstudieweek. Vroeger kwamen er maar dertig mensen, tegenwoordig bijna het dubbele. Maar ook voor commissies zie ik niemand terugdeinzen, terwijl de studiedruk wel hoger is geworden.'

Bram Roes van de Career and Business Club Wageningen van Ceres: 'Het publiek van onze carrièremarkt is niet alleen toegenomen maar ook jonger geworden. Waar voorheen vooral vijfdejaars op zoek waren naar een stage of baan, zie je nu ook eerste- en tweedejaars studenten zich oriënteren.'

Zelfs bij aanstaande studenten is er vaak al interesse, merken ze bij KSV. Jan Daenen, van de commissie Commerciële Betrekkingen: 'We laten deze serieuzere tak van de vereniging tijdens de introductiedagen al meer zien,

FOTO: SVEN WENSCHTEL

Ceres nodigt geregeld oud-leden uit om tijdens de Captains Tour te vertellen over hun loopbaan en tips te geven aan huidige studenten.

maar er wordt ook vaker naar gevraagd door AID-lopers. Zij vinden het fijn dat we ons netwerk ook nuttig inzetten.'

Voor de commissies die contact met bedrijven onderhouden, is binnen de verenigingen ook voldoende animo. 'Voor de commissie Commerciële Betrekkingen is het gemakkelijker om leden te vinden dan voor bijvoorbeeld de kookcommissie, die misschien wel gezelliger is', ziet KSV-voorzitter Schippers. 'Dat je ervan leert en dat het goed staat op je cv speelt ook daarbij een steeds grotere rol.'

VOOR NIET-LEDEN

Ceres heeft enkele jaren geleden besloten om een deel van haar carrière-evenementen, zoals de bedrijvenmarkt en de Captains Tour, ook open te stellen voor niet-leden. Volgens Olivier Olgers, penningmeester van Ceres, maakt dat het contact met sommige bedrijven gemakkelijker. 'Bedrijven met oud-leden vinden Ceres natuurlijk leuk, maar bij andere firma's kan een directe associatie met een studentenvereniging afschrikken. Daarnaast denken we dat alle Wageningse studenten hier hun voordeel mee kunnen doen.'

De commissie van Ceres werkt ook meer

samen met andere organisaties in Wageningen. Olgers: 'Het carrièrepunt in Forum deelt sinds dit jaar onze open evenementen. Intergrand en AIESEC zijn ook fijne partners om mee samen te werken. Dit jaar organiseren we ook een evenement met StartHub, want we merken dat er een toenemende interesse is bij onze leden voor ondernemerschap.'

ZICHTBAAR

Astrid van den Heuvel, coördinator van de Student Career Services van Wageningen University, waardeert alle carrièreactiviteiten die er in Wageningen zijn. 'Het voordeel dat studentenorganisaties hebben, is dat ze hun alumni-netwerk goed op orde hebben. Uiteraard zouden wij het erg leuk vinden als zij hun activiteiten openstellen voor alle Wageningse studenten, maar we begrijpen dat dat niet altijd in hun belang is.'

Van den Heuvel wil graag alle carrière-activiteiten in Wageningen zichtbaar maken op de webpagina van Student Career Services, ook de besloten verenigingsactiviteiten. 'Wij hopen dat we als overkoepelende organisatie hun activiteiten kunnen versterken, en we horen graag waar ze behoefte aan hebben.' **TF**

Rieke Oosterhuis zingt al haar hele leven. Dit jaar is ze geselecteerd voor het Nederlands Studenten Kamerkoor.

FOTO'S: SVEN MENSCHER

Bach, bier en de hoge B

Ze houdt van Bach en van biertjes drinken. De combinatie pakt niet altijd goed uit, weet Rieke Oosterhuis. Na een avondje in de kroeg kan haar stem de hoge noten niet altijd even goed aan.

Soms vraagt haar vriend of ze even haar mond kan houden. Dan wil hij even rust aan zijn hoofd. 'Ik zing zo veel dat ik het zelf niet eens meer doorheb', vertelt Rieke Oosterhuis. Lachend: 'Ik kan me voorstellen dat dat voor anderen soms best irritant is. Maar hij zingt nu ook meer dan toen we elkaar net kenden. En hij kan toon houden.'

De student Internationale Ontwikkelingsstudies zingt al haar hele leven. Als kleuter in het kerkkoor, vervolgens in het Nationaal Kinderkoor en de laatste jaren als solozangeres. Dit jaar is ze een van de talenten in het Nederlands Studenten Kamerkoor (NSK). Het koor bestaat sinds 1974 en wordt elk jaar opnieuw gevormd door de beste zangers en zangeressen uit studierend Nederland. Van de bijna tachtig studenten die dit jaar auditie deden, werden er 38 geselecteerd. Oosterhuis is een van de vier hoogste sopranen. Dat betekent veel vals-gevoelige, hoge noten. 'Bij de hoge B denk ik soms: oh nee, hij komt er weer

aan. Maar als je stem goed warm is en je hebt voldoende ademsteun, dan komt het wel goed.'

PIANO EN GITAAR

Op haar studentenkamer in het centrum van Wageningen staan een piano en een gitaar. Cello speelt ze ook nog, maar die is iets te kwetsbaar om op haar kamer neer te zetten. Haar ouders en broer zijn ook muzikaal. Toch heeft Oosterhuis niet gekozen voor het conservatorium. 'Dat leven is erg hard. Ik zou bang zijn dat mijn passie voor het zingen verdwijnt als het geen hobby meer is. Bovendien vind ik leren en onderzoeken erg leuk.'

Oosterhuis dook dus in het studentenleven. Dat bleek een lastige combinatie met zang. De tweedejaars studente zit bij studentenvereniging D.L.V. Nji Sri en blijft soms tot 'veel te laat' in de kroeg. 'Dat merk je direct bij het zingen, want je bent de volgende dag mentaal en fysiek niet in topvorm.'

Oosterhuis zingt bewust geen gemakkelijke top-40 liedjes. Ze wil uitdaging. 'Popliedjes zijn gericht op populariteit en niet op originaliteit. Ik hou erg van Bach, maar vooral van moderne stukken. Als je dat niet goed zingt, klinkt het alsof je

het servies van je oma uit de kast laat vallen.' Dat een kamerkoor een suf imago heeft, weet ze. 'Maar het NSK heeft frisse energie. Er wordt keihard gewerkt, maar in een repetitieweekend gaan we na een dag oefenen ook graag met z'n allen de kroeg in.'

OPTREDENS

Vanaf 13 februari treedt Oosterhuis op met het NSK. Op 1 maart staat het koor in de Arboretumkerk in Wageningen en op 8 maart treedt het op in Forum tijdens het openingsfeest van 100 jaar WUR. Sinds december is de groep al flink aan het repeteren. 'We kunnen een hele dag oefenen op een heel klein stukje. Als het dan op het einde goed klinkt, geeft dat zo veel energie. Ik word daar echt heel blij van.'

Overigens is Rieke Oosterhuis niet de enige Wageningse student in het NSK. Ook bachelorstudent Milieuwetenschappen Frank Cornelisse, masterstudent Biology Laurens de Mooij en masterstudent Plant Sciences Clara Polzer zingen mee.

Bekijk de video
op resource-online.nl

SPOELEN

Matig drinken is goed voor de hersenen, zeggen wetenschappers van de University of Rochester. Alcohol spoelt namelijk de hersenen schoon. Niet rechtstreeks, maar door middel van hersenvocht. Matig alcoholgebruik – 2 glazen per dag – stimuleert dit spoeeffect, waarbij het brein wordt gezuiverd van toxische afvalstoffen. Spoelen maar!

MAT

Kunnen vrouwen schaken? Ja. En zelfs beter als ze tegen mannen spelen, blijkt uit onderzoek van de University of Sheffield. Vrouwen presteren beter tegen mannen dan op basis van hun FIDE-ranking mag worden verwacht, blijkt uit de resultaten van meer dan 5 miljoen partijen van 160 duizend spelers. Onder hen waren overigens maar 16 duizend vrouwen.

LEKKER, TOCH?

Meelwormkoekjes zijn minder walgelijk in een vreemde taal. Dat hebben psychologen van de University of Chicago ontdekt. De bereidheid tot eten veranderde bij het proefpanel dramatisch als meelwormkoekjes, kweekvlees of gezuiverd rioolwater werden aan-geprezen in een vreemde taal die de panelleden wél machtig waren. Getver, zijn escargots slakken?!

RATTIG

Mensen wisselen 'diensten' uit. Als jij dit voor mij doet, doe ik dat. Die kunde tot bewust samenwerken kenmerkt mensen. Maar ook ratten, blijkt uit studie van de University of St Andrews. Ratten poetsen selectief elkaars vacht, in ruil voor eten. Zulk bewust voor-wat-hoort-watgedrag is nog nooit bij dieren aangetoond. Maar maakt het ratten nou menselijker of mensen rattiger?

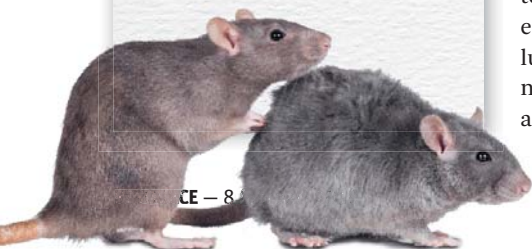

FOTO: JULIA SCHÄFER

De oprichters van het plantenasiel: Lotte Littooi, Tutku Yüksel, Kirsten Snels en Mirjam Dijksterhuis. chrift

Studenten openen plantenasiel

Tweehonderd enthousiastelingen bezochten zaterdag 27 januari de opening van het plantenasiel Wageningen. Graslelies, sanseveria's en een hoop andere tuin- en kamerplanten vonden nieuwe eigenaren.

Het plantenasiel is een ontmoetingsplaats voor studenten en inwoners van Wageningen die planten willen inleveren, meenemen of ruilen. Het is opgericht door de studenten Mirjam Dijksterhuis, Lotte Littooi en Kirsten Snels en initiatiefnemer Tutku Yüksel van stadshuiskamer Thuis. 'Het leek

ons allemaal leuk om een plantenasiel te hebben in Wageningen. Door een stekjesworkshop en een brainstormsessie in Thuis hebben we elkaar gevonden', vertelt Dijksterhuis.

De opening was een groot succes. 'Veel mensen brachten iets langs, waardoor we ruim driehonderd planten hadden staan. Maar er werd ook veel meegenomen. We hebben zelfs een kleine esdoorn gekregen. Die was vrij snel weer weg.' De vier vrijwilligers bepalen de soort van elke plant die binnenkomt en geven advies over de verzorging. 'We knappen ook

planten op waar het niet goed mee gaat', vertelt Dijksterhuis. Doordeweeks verzorgen zij en haar collega's de planten die nog geen nieuwe eigenaar hebben gevonden. Hiervoor hebben ze aarde, potjes en voeding nodig. Om die te kunnen kopen, vraagt het plantenasiel donaties. Een deel van de inkomsten willen de vier initiatiefnemers investeren in het organiseren van workshops. Yüksel van Thuis hoopt met het plantenasiel opnieuw een brug te slaan tussen de universiteit en de stad. Het plantenasiel is elke zaterdag open. **Ⓜ JS**

Ceres viert lustrum op de Dreijen

Studentenvereniging Ceres organiseert komende zomer ruim vijf dagen lang lustrumactiviteiten in het Wiskundegebouw op de Dreijen. De bewoners van het pand moeten een tijdje hun kamer uit.

Ceres bestaat 140 jaar en viert dit het hele jaar door met activiteiten zoals een reünistenveiling, een symposium en een gala. De lustrumfeestweek zal zich echter niet afspelen op de sociëteit, zoals gebruikelijk, maar op de

Dreijen. De oude campus van de universiteit is van 7 tot 12 juli omgedoopt tot het Elysiion. Het leek de lustrumcommissie leuk om het dit jaar anders te doen, vertelt commissievoorzitter Lorraine Smits. Het Wiskundegebouw ligt zo'n 800 meter van de sociëteit en heeft veel charme, vindt Smits, door de grote collegezalen en de balustrades op de eerste verdieping. De familiedag op 8 juli en twee grote open feesten op 8 en 12 juli zullen onder meer op het festi-

valterrein plaatsvinden. Momenteel wonen er vijf mensen in het pand. De lustrumcommissie heeft hun gevraagd of ze tijdelijk elders kunnen verblijven. 'Ze zijn natuurlijk van harte welkom op het feest, maar ze kunnen pas hun kamer weer in als het feest is afgelopen en de boel is opgeruimd', aldus Smits. Volgens haar hebben de bewoners positief gereageerd op het verzoek. De lustrumweek begint op 7 juli met een reünistendag. **Ⓜ LvdN**

Toch geen topband voor jarige WUR

Met meer dan 1100 stemmen waren de Arctic Monkeys de favoriete artiest om op te treden tijdens de honderdste verjaardag van WUR. Nu blijkt echter dat de organisatie een studentenband voor ogen heeft.

Dat de verjaardag van Wageningen University & Research serieus genomen wordt, bewees een Facebookbericht van 15 maart vorig jaar. *'Of course one of the festivities will be a big opening party'*, stond in het bericht van de universiteit te lezen. De organisatie vroeg iedereen om te stemmen op hun favoriete artiest. *'We will do our best to get the most voted artist here in Wageningen'*, besloot het bericht op de Facebookpagina van WUR.

Aan de oproep werd massaal gehoor gegeven: meer dan 4500 men-

sen stemden. Met bijna 24 procent waren de Arctic Monkeys de overduidelijke winnaar van die verkiezing. De Engelse indie-rockband liet daarmee de nummer twee (de Zweedse dj Avicii, 12,6 procent), en drie (de Amerikaanse dj Major Lazer, 12,5 procent) ruim achter zich.

Maar wat blijkt nu: de ambities van het WUR-feest zijn toch wat kleiner dan gesuggereerd. Geen wereldband, maar het Nederlands Studenten Orkest (NSO) en de WUR-band Sound of Science gaan de WUR-verjaardag openen.

Geurt Heimensen van 100 jaar WUR weet niet meer precies hoe het bericht destijds de wereld in is gekomen. In eerste instantie werd ruim gedacht over de invulling, laat hij weten. 'Pas vanaf maart zijn we na gaan denken over de concrete invulling.' Hij is evengoed blij met de

komst van de twee bands. 'Het is uniek en bijzonder dat het Nederlands Studenten Orkest naar Wageningen komt.'

Op de campus reageren studenten gelaten. 'Ik had het toch al niet verwacht toen ik stemde', vertelt Lola Koppelman. Dat er nu een studentenband komt vindt de studente Voeding en Gezondheid 'ook leuk'. Ook anderen hebben geen moeite met de verandering. Max Steenbrink, student International Land and Water Management laat daarnaast onmiddellijk weten dat de Ceresband Malac Banda ook beschikbaar is.

De kans is groot dat hun band inderdaad een plaatsje gaat krijgen tijdens 100 jaar WUR. Op 15 september is er een festival waarvoor nog Wageningse bands worden gezocht. **SvG**

FOTO: CHRISTIAN BERTRAND / SHUTTERSTOCK.COM

Helaas, zanger Alex Turner van de Arctic Monkeys zal niet zijn opwachting maken in Wageningen.

ONDERTUSSEN IN... CHINA

'Jongeren imiteren de hiphoppers'

In een poging om het publiek te beschermen tegen 'slechte smaak' en 'vulgariteit' is de Chinese overheid onlangs alle verwijzingen naar hiphopcultuur en alle artiesten met tatoeages gaan weren uit de media. Hoewel Xiyu Jiang een grote fan van hiphop is, begrijpt ze de maatregel wel.

'De overheid heeft hiphop verboden om een positievere sfeer te verspreiden onder het Chinese publiek. De afgelopen jaren heeft de tv-show Rap of China een grote hype ontketend. Steeds meer mensen raakten gefascineerd door hiphop. Het aantal luisteraars nam enorm toe. Het probleem met deze muziekstijl is echter dat er veel muzikanten uit de underground zijn die met hun nummers schadelijke ideologieën verspreiden.

Ik ben echt into hiphop, maar ik steun de maatregel van de Chinese overheid. Sommige jongeren laten zich gemakkelijk beïnvloeden door wat ze in de media zien en imiteren de levensstijl en het gedrag van hun idolen. Slechte gewoontes zoals roken winnen op die manier terrein. De hiphopcultuur komt uit het buitenland en kan een negatieve invloed hebben op onze eigen cultuur. Begrijp-

Xiyu Jiang, masterstudent Food Technology uit China, vertelt over recente gebeurtenissen in haar land.

pelijkerwijs zijn veel doorgewinterde fans van het genre wel heel kwaad over deze maatregel.

Artiesten met tatoeages worden uit de media gebannen, waarschijnlijk omdat getatoeëerde lichamen negatieve associaties oproepen. Vroeger hadden alleen leden van criminele bendes veel tatoeages. Daardoor koppelen veel Chinezen tatoeages nog steeds aan onwenselijke eigenschappen. Mensen met veel tatoeages worden beschouwd als slechte mensen. De mainstream media in China hebben tatoeages nooit geaccepteerd. Dat betekent echter niet dat gewone mensen geen tattoos meer mogen hebben. Veel jonge mensen nemen tegenwoordig tatoeages en tonen die ook. En dat zullen ze ook blijven doen.

Er zijn in China relatief weinig hiphopartiesten; de industrie is niet zo groot. De maatregel treft dus niet zo veel mensen. De artiesten zullen wel andere kanalen vinden om hun werk te promoten, bijvoorbeeld met liveoptredens.' **MR**

OP DE CAMPUS

Studenten van over de hele wereld vliegen WUR in en uit. Soms blijven ze jaren, soms maar een paar maanden. Savvas Paschos (21) heeft zes maanden in Wageningen doorgebracht voor zijn bachelor Voeding en Gezondheid, maar zijn Erasmus-uitwisseling zit er bijna op. 'Ik begin me net thuis te voelen in Wageningen. Het is zwaar om nu weg te gaan.'

Paschos studeerde in Griekenland toen hij besloot om naar het buitenland te gaan. 'Ik wilde het leven ervaren in een land dat minder relaxed is dan Griekenland. Hier is het dagelijks leven gepland en geregeld.' Dat vond hij leuk aan Nederland en als hij kon zou Paschos nog een halfjaar blijven zodat hij ook de lente en zomer mee kon maken. 'Mensen vertellen me dat ik nu alleen de ergste periode heb meegemaakt, dus ik zou graag het land ook in de andere seizoenen willen zien.' In een ander land wonen voor een heel jaar zou ook een uitdaging zijn. 'Ik zou graag willen zien hoe het is om langer weg te zijn van huis.'

Paschos vond de grijze Nederlandse winter niet zo erg. 'Mensen hadden me gewaarschuwd voor het slechte weer, maar ik vond het geen groot probleem.' Hij is verbaasd dat iedereen hier altijd fietst, ondanks alle re-

'Ik wilde naar een land dat minder relaxed is dan Griekenland'

gen. 'Ik vind dat hele fietsding echt leuk. Het is één van de beste dingen van Nederland. Het maakt je leven makkelijker; je kan overal heen!' Hij vindt het jammer dat er niet veel fietsvoorzieningen zijn in Griekse steden. 'Daar hebben we er tenminste wel lekker weer voor.' Behalve dat hij het Griekse eten moest missen, vond Paschos Wageningen een positie-

FOTO: ANNE VAN DER HEIDEN

ve ervaring. 'Het is een kleine stad maar er is veel te doen. Ik heb mensen van over de hele wereld leren kennen.' Paschos deed vaak mee met ESN-evenementen en was ook deel van een internationaal basketbalteam. 'Komende zaterdag is mijn laatste wedstrijd. Dat wordt wel emotioneel. Veel van mijn internationale vrienden blijven hier en het voelt alsof ik als enige wegga. Ik heb ze uitgenodigd me op te komen zoeken in Griekenland en ik wil hier ook terugkomen voor een paar dagen om mijn vrienden weer te zien.' **AvdH**

FEESTEN

Zin in een feestje? Wageningen Uitgaans Promotie wijst de weg. Zie ook www.wageningenup.nl.

CAFÉ LOBURG - LOBURGLIVE: THE WEDDING RIOT + DJ MYLUSKA

Vrijdag 9 februari van 23:00 tot 02:00

Als je geen carnaval gaat vieren in het zuiden van Nederland, is het optreden van The Wedding Riot wellicht iets voor jou. De band speelt covers uit de jaren tachtig tot en met heden.

CAFÉ LOBURG - KABAAL REGIONAAL 2018

Dinsdag 20 februari van 19:00 tot 23:00

Het podium Kabaal am Gemaal is een vast hoogtepunt van het Wageningse Bevrijdingsfestival op 5 mei. Tijdens deze voorronde strijden acht bands om een podiumplek.

STUDENTENVERENIGINGEN WAGENINGEN - PARTY OF THE CENTURY

Vrijdag 9 maart van 23:00 tot 06:00

De universiteit bestaat 100 jaar en dat mag gevierd worden! Dat dachten ook de negen grote studentenverenigingen. Samen organiseren ze een studentenfeest zoals Wageningen dat nog nooit heeft gezien. **AvdH**

FOTO: SVEN MENSCHEL

De dansvloer van de Wilde Wereld kwam tot leven tijdens het Mad Scientist-feest van Shout op zaterdag 3 februari.

Wageningse masterstudenten gaan voor hun stage en thesis de hele wereld over. Ze maken kennis met de praktijk en andere culturen. Hier vertellen ze over hun avonturen.

Blauwkeelara's zoeken in Bolivia

'De savanne van Barba Azul Nature Reserve ligt zodanig *in the middle of nowhere* dat er geen andere optie was dan een directe vlucht naar het park. In het regenseizoen zijn de wegen te modderig voor auto's of motoren, dus behalve door de lucht is Barba Azul onbereikbaar. Toen ik aankwam was dat wel even slikken. Wat als er iets gebeurt, wat als je wordt gebeten door een slang of heftig ziek wordt? Op de paklijst stond dat ik mijn eigen antibiotica mee moest nemen, en eenmaal daar snapte ik waarom. Behalve een paar huisjes voor de rangers en cabins voor toeristen was er niets.

BOSEILANDEN

Het reservaat is vernoemd naar de blauwkeelara, een endemische papegaaisoort die alleen nog leeft in dit gebied. Hier en daar groeien motacúpalmen op een soort terp – een stuk land dat lang geleden is opgehoogd door de inheemse bevolking – en op deze “boseilanden” leven nog zo'n 150 ara's. Door grootschalige veeteelt in Noord-Bolivia verdwijnt hun leefgebied. Wanneer met heftige regenval de savanne onderloopt, zoeken de koeien droge voeten op de boseilanden en eten ze alle jonge boompjes op. Ook branden boeren de savanne plat om grasgroei te bevorderen. Door de steeds krimpende plukjes bos sterft de blauwkeelara uit. Barba Azul is speciaal opgezet om het leefgebied van deze vogels te beschermen.

HANDEN EN VOETEN

Ik onderzocht of deze methode van bescherming werkt. Ik verbleef in een huisje dat voorheen van een koeienboer was. Twee maanden zat ik daar, ver van de bewoonde wereld, met alleen drie Bolivianen om me

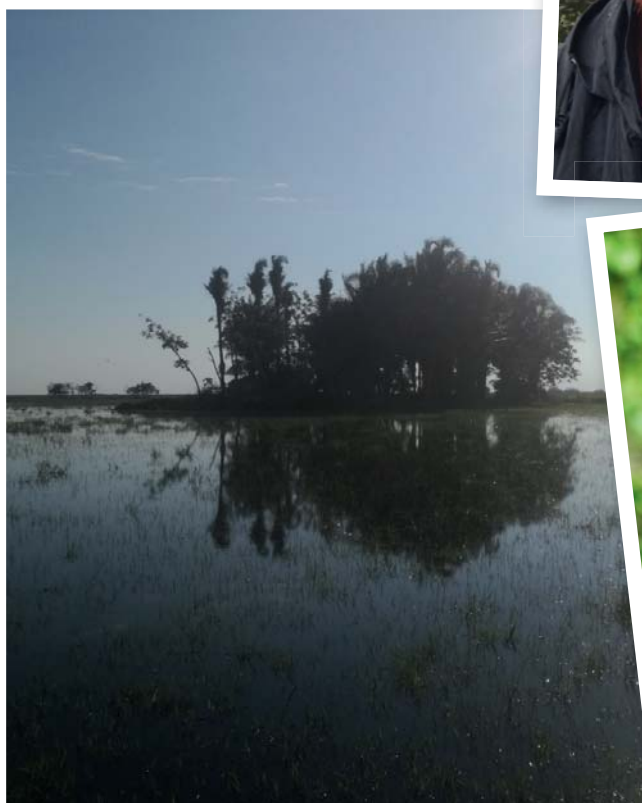
heen. Ik sprak nog bijna geen Spaans toen ik aankwam. Ik had wel een beetje met Duolingo geoefend, maar communicatie ging in eerste instantie vooral met handen en voeten. Binnen mijn werk had ik vooral mijn eigen ding, dus hoefde ik niet zoveel te kletsen. Tot op een dag de kokkin ziek werd, toen bracht één van de rangers haar naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis en bleven de andere ranger en ik met z'n tweetjes achter. Toen móésten we wel een praatje maken.

Ik heb geen moment heimwee gehad. Ik wilde juist echt nog niet naar huis. Ook heb ik me geen seconde alleen gevoeld. Alles was zo mooi dat ik er niet eens bij stilstond!' **RLH**

HET ECHTE WERK

- Wie:** Jelger Elings, masterstudent Forest & Nature Conservation en Aquaculture & Marine Resource Management
- Wat:** Thesisonderzoek naar de bescherming van de blauwkeelara
- Waar:** Barba Azul Nature Reserve, Bolivia

Lees alle interviews terug op resource-online.nl

In memoriam**SASKIA VAN LANDSCHOOT**

Vorige week bereikte ons het trieste nieuws dat Saskia van Landschoot op 28 januari 2018 is overleden. Saskia zal herinnerd worden als

een naar buiten sociaal en vrolijk mens, die van binnen diepe dalen kende.

In Wageningen was Saskia vooral actief bij de jongerenvereniging Unitas. Ze zat in verschillende commissies en maakte deel uit van een hechte vriendengroep. Ook deelde ze een studentenhuis met andere leden. De gemeenschap en steun van Unitas was een positief baken voor haar. De vereniging en haar leden zijn in ontsteltenis achtergebleven.

Saskia begon erg enthousiast en succesvol met de BSc-studie Biotechnologie. Na een succesvol jaar in Wageningen lukte het haar niet meer om zich op de studie te concentreren en uiteindelijk moest Saskia de studie staken. Recent leek het juist de goede kant op te gaan. In december maakte ze plannen om weer met de studie te beginnen. Helaas mocht het niet meer zo ver komen. We zullen haar missen.

Dr Sonja Isken,
opleidingsdirecteur Biotechnology

mededelingen**NOMINEER EEN EXCELLENTE WUR WETENSCHAPPER VOOR DE RESEARCH AWARD 2018**

De Research Award wordt door het University Fund Wageningen (UFW) uitgereikt aan een onderzoeker van WUR, jonger dan 40 jaar, die een uitstekend en origineel wetenschappelijk artikel heeft gepubliceerd in voorafgaand kalenderjaar. De prijs, bestaande uit € 2.500 en een replica van het beeld 'De Wageningse Boom', wordt uitgereikt in de Science Week op 12 maart a.s. tijdens het symposium 'What is Life'. Zie voor nomineren (en lijst vorige prijswinnaars): wuf.wur.nl onder 'prijzen'. Deadline nominaties: 22 februari, 15.00 uur.

VOORINTEKENING BOEK 'METAMORFOSE', HET VIERDE DEEL VAN DE GESCHIEDENIS VAN DE 'LANDBOUWUNIVERSITEIT'

Veel heeft het niet gescheeld of Wageningen University had niet eens haar tachtigste verjaardag kunnen vieren. Midden jaren negentig van de vorige eeuw raakte de universiteit uit de gratie bij aankomende studenten: IT was hip, landbouw saai. Ook de milieuproblemen die werden toegeschreven aan de landbouw en de landbouwwetenschappen deden het imago geen goed. Hoewel de universiteiten van Utrecht en Nijmegen stonden te trappelen om de boedel te verdeelen, rees Wageningen als een feniks uit de as. In het boek *Metamorfose, van Landbouwwuniversiteit en DLO tot Wageningen University & Research* wordt verhaald hoe dat in zijn werk ging en hoe de samenvoeging van de universiteit met de landbouwkundige

instituten een wereldwijd succes werd. De journalisten Martijn de Groot en Joost van Kasteren blikken in dit vierde deel van de serie *De geschiedenis van de Landbouwwuniversiteit* terug met de belangrijkste spelers. Het boek is een uitgave van Wageningen Academic Publishers en het verschijnt op 15 maart. Voorintekenen kan op de site wageningenacademic.com en kost € 25,94.

GEZOCHT: KANDIDATEN GEURPANEL

Heb jij een goede neus en wil jij makkelijk geld verdienen (€9 netto per uur)? Heb je veel vrije tijd? Buro Blauw te Wageningen zoekt mensen voor haar geurpanel. Mail naar geurlab@buroblauw.nl of bel 0317-466699.

BLADMUZIEK EN MUZIEKINSTRUMENTEN LENEN

De muziekbibliotheek van de Van Uven Stichting biedt bladmuziek, zangpartituren en muziekliteratuur in de categorie klassieke muziek. De stukken kunnen door studenten worden ingezien, gekopieerd en geleend. Daarnaast leent de stichting muziekinstrumenten uit. Openingstijden: elke derde donderdag van de maand van 20.00 tot 22.00 uur. Locatie: Generaal Foulkesweg 1A, Wageningen. www.vanuveen.nl

DOPPER FOUNDATION: CHANGEMAKER CHALLENGE

Are you a Master's student and is your graduation research related to plastic waste and/or water? Then sign up for the Changemaker Challenge and compete for research grants of up to €5,000! Submission is open until

1 April 2018. It doesn't matter what stage you are at in your research. Just tell us the subject of your research and your ideas on how to spend the research grant!

CHANGEMAKERCHALLENGE.NL

JOIN THE CAMPAIGN FOR CLIMATE JUSTICE

After a very successful campaign on banning palm oil from biofuels in Europe, We Draw the Line is back with an exciting new campaign. In the coming year we'll focus on corporate accountability to hold big polluting companies and banks responsible for their actions. Together with the national team of Friends of the Earth NL (Milieudefensie), we'll fight for climate justice. If you'd like to join in, please contact the local student team in Wageningen by sending an email to drawtheline.wageningen@gmail.com. We'll kick off with a campaigners weekend (16-18 March) for which you can subscribe through milieudefensie.nl/watjijkandoen/doe-mee/trainingsweekend. It's gonna be big, secret and exciting!

[FACEBOOK.COM/WEDRAWTHELINEMD](https://www.facebook.com/wedrawthelinemd)

SIGN UP FOR THE TFF CHALLENGE 2018

Are you 18-35 years old and do you have a great idea for changing the world of food and agriculture? Join the 2018 TFF Challenge to form teams and develop breakthrough solutions that address the global challenge of feeding 9+ billion people by the year 2050. By participating in the TFF Challenge, you are joining a movement of young innovators from 130 different countries who are reshaping our global food system. The Challenge

VOLG ONS

www.resource-online.nl

Resource WUR

@ResourceWUR

@resource_wur

social
media

RESOURCE

Voor iedereen van Wageningen University & Research

offers you training programmes and mentors who will help turn your idea into a reality. Participants have the chance to receive up to \$25,000 in cash prizes, and you may be selected to participate in the TFF Startup Bootcamp, an intensive, 12-week startup training programme which culminates in the TFF Global Summit.

TFFCHALLENGE.COM/CHALLENGE

agenda

Donderdag 8 t/m woensdag 21 februari FILMS VOOR STUDENTEN

The Party: wrang, hilarisch portret van een groep vrienden die hun zekerheden verliezen, een statement over een gebroken Engeland. *A Ciambra*: energiek realistisch drama in het arme Zuid-Italiaanse Calabrië, over een jongen die wroeging krijgt omdat hij zijn familie onderhoudt via criminaliteit. *You were never really here*: thriller-mysterie waarin een getraumatiseerde veteraan de dochter van een politicus zoekt en in web van geweld en corruptie belandt. *Body and Soul*: liefdesverhaal over twee tragische slachthuiswerkers die hetzelfde dromen. €6,50/€5. Locatie: Wilhelminaweg 3A, Wageningen.

MOVIE-W.NL

Maandag 12 februari, 16:00 DARWIN CAFÉ: EVOLUTIE VAN BIER

Op Darwins geboortedag organiseren Bionieuws en Stadsbrouwerij Wageningen wederom een Darwin Café. Levensmiddelenmicrobioloog Eddy Smid spreekt over de Evolutie van Bier, met de allerlaatste inzichten over de domesticaties en hybridisaties die aan de basis staan van ieder goed glas bier. Ook de toekomst van

het bierbrouwen wordt belicht en na de lezing volgt een proeverij van de laatste versie van het evolutionaire bier: Darwin 3.0. Entree: 3 euro (inclusief 1 biertje). Locatie: Café Rad van Wageningen, 1e Kloostersteeg 3, Wageningen. Aanmelden: www.facebook.com/DarwinCafe.

Zaterdag 17 februari, 20:15 CONCERT NEDERLANDS STUDENTEN ORKEST MET HARPIS REMY VAN KESTEREN

Al 66 jaar bewijst het Nederlands Studentenorkest (NSO) dat honderd studenten in tien dagen tijd een orkest van professioneel niveau kunnen worden. Het NSO start haar internationale tournee 'NSO Droom' in Nederland met muziek vol verbeeldingskracht en fantasie zoals werken van Claude Debussy en Igor Stravinsky en een samenspel met soloharpist Remy van Kesteren. Remy zet zich in om op zijn eigen wijze met zijn harp een brug te slaan tussen klassieke muziek en popmuziek. Locatie: De Vereniging in Nijmegen.

NSO.NL

Dinsdag 20 februari, 20:00 VERKIEZINGSDEBAT NATUUR EN LANDSCHAP

In de bblthk debatteren lijsttrekkers van politieke partijen over natuur en landschap in Wageningen. Aan de orde komen vragen als: Hoe kan Wageningen de groenste gemeente worden? De Wageningse Eng: graanakkers of paardenweiden? Uiterwaarden: wat kan de gemeente doen om het Natura2000-gebied tot een succes te maken? Het Binnenveld en Nude: hoe kan natuur, landschap en recreatie daar worden versterkt? Compacte stad: hoe kan Wageningen zich ontwikkelen zonder nog meer buitengebied te bebouwen? De avond wordt geleid door Simon Vink en Jelle de Gruyter. Locatie: bblthk, Stationsstraat 2, Wageningen.

Saturday 24 February CONCERT BY THE STUDENT BRASS BAND DE ONTZETTING WAGENINGEN: BEYOND IMAGINATION

The pieces we'll play include 'Harry Potter', 'The Phantom of the Opera' and 'Cape Horn' with soloist Wietske Bouwman. This is the perfect opportunity to relax at the beginning of the

fourth period! The concert takes place in the Junushoff. Doors are open at 19.30 and the concert starts at 20.15. Student tickets are €5,-.

ONTZETTING.WUR.NL/WINKEL

Donderdag 1 maart, 20:15 CONCERT NSK (NEDERLANDS STUDENTEN KAMERKOOR)

Zoek naar wereldvrede in *Friede auf Erden* van Arnold Schönberg, luister naar de gevolgen van oorlogsgeweld in het prachtige *Wie liegt die Stadt so Wüst* van Rudolf Mauersberger of vier de vrede met *Waterloo* van ABBA. Een NSK-concert is een ervaring op zich. Studententarief in voorverkoop: € 10. Locatie: Arboretumkerk, Delhorstpad 6, Wageningen.

NSKK.NL/NSK-2018

Thursday 22 March, 12:30 SEMINAR 'WEATHER INFORMATION SERVICES FOR SUCCESSFUL LOCAL AGRICULTURE IN AFRICA'

Food security for Africa is an urgent global challenge. The main cause of food insecurity is inadequate food production. New weather services are key for producing better quality food more efficiently. The seminar aims to bring together leading experts from the fields of meteorology, hydrology and African agriculture. Meet key experts and professionals, discuss the practical challenges, opportunities and solutions involved in improving local agricultural productivity in African countries, and discover the latest technology, data collection and network innovations in the fields of weather, ICT and agriculture. Early registration is recommended to ensure your participation: weatherimpact.com/seminar-22-march-2018. Venue: Impulse.

Deadline indienen: één week voor
verschijningsdatum (max. 75
woorden). Mail: resource@wur.nl

colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen University & Research. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Redactieadres

Droevendaalsesteeg 4,
6708 PB Wageningen
(Atlas, gebouw 104, bode 31).
Postbus 409 6700 AK Wageningen.
Secretariaat: Thea Kuijpers,
resource@wur.nl, 0317 484020
Website: www.resource-online.nl.
ISSN 1389-7756

Redactie

- Anton van Elburg (hoofdredacteur ad interim) anton.vanelburg@wur.nl, 06 5429 8594
- Lieke de Kwant (eindredacteur) lieke.dekwant@wur.nl, 0317 485320
- Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie) roelof.kleis@wur.nl, 0317 481721
- Linda van der Nat (studenten, onderwijs) linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Tessa Louwerens (dier, voeding), tessa.louwerens@wur.nl, 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie) albert.sikkema@wur.nl, 0317 481724

Aan Resource werken mee

Guy Ackermans, Sam van Beljouw, Annie Berendsen, Alexandra Branderhorst, Evelien Castrop, Cathy Chen, Susie Day, Teun Fiers, Marijn Flipse, Stijn van Gils, Aart-Jan van de Glind, Clare McGregor, Anne van der Heijden, Yvonne de Hilster, Hoger Onderwijs Persbureau, Lotje Hogerzeil, Anja Janssen, Liza van Kapel, Echica van Kelle, Helena Ligthert, Piotr Kukla, Sven Menschel, Carina Nieuwenweg, Rik Nijland, Madhura Rao, Manon Römkens, Henk van Ruitenbeek, Julia Schäfer, Eva van Schijndel, Joris Tielens, Pascal Tieman, Didi de Vries, Clare Wilkinson, Rob de Winter, Remo Wormmeester

Vormgeving

Geert-Jan Bruins, Paul Gerlach

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Advertenties

Extern: Bureau van Vliet, 023 5714745, m.dewit@bureauvanvliet.com
Intern: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020

Uitgever

Marc Lamers, Corporate Communications & Marketing Wageningen University & Research

klimaatneutraal
natureOffice.com | NL-077-434311
gedrukt

MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C007225

WANTED! MAIL DELIVERERS

LOCATION:
WAGENINGEN

This job consists sorting and delivering confidential mail.

The mail will be delivered on Mondays and Thursdays at your home by courier. You have to sort the post at home.

The mail must be delivered on Tuesdays and Fridays between 8:00 and 18:00.

For 20 years Post Service has been providing services in the field of mail and parcel delivery in the region of East- Utrecht and Central- Gelderland. Almost 900 mail deliverers ensure that almost two million items are being delivered each month. Since 2000 Post Service is partner to Sandd.

T: 026 3629990
E: postboorger@postservice.nl
W: www.postservice.nl

POSTSERVICE

>>TYPICAL DUTCH

ILLUSTRATIE: HENK VAN RUITENBEEK

Funny sounds

It's really funny when Dutch people try to pronounce difficult English words. They try very hard but always make a 'blioliloliloli' sound with their lips and tongue before they slowly pronounce the word.

My first encounter with this was at Schiphol Airport when I got into a conversation with a certain Dutch lady. I asked her if she spoke English and she said: 'Yes but my vocabliolilolili...' She was trying to tell me her vocabulary was limited. She got it right on the third try but pronounced it very slowly.

I thought this was just a quirk of this lady's until I had the same experience with one of my corridor mates in Dijkgraaf. He was telling me how nice Spanish people sound when they talk, and he made that same sound. He said: 'I like how Spanish people talk, especially in their restaurants. Their pronubliolilolili...' He then corrected himself, now stating very slowly that he liked Spanish p-r-o-n-u-n-c-i-a-t-i-o-n.

My impression was confirmed once again in one of my classes when the lecturer made that same sound when trying to pronounce 'extravagant'. I know people from other countries all have their own way of speaking English, but this is so typical of Dutch people. Now that I am dating a Dutch girl, I am getting used to it. She once said 'delibliolilolili' when trying to pronounce 'delivery'.

Eugene Gakpo Alhassan, Master's student of Environmental Science, from Ghana

Do you have a nice anecdote about your experience of going Dutch? Send it in! Describe an encounter with Dutch culture in detail and comment on it briefly. 300 words max. Send it to resource@wur.nl and earn twenty-five euros and Dutch candy.

[NL]

TONGBREKERS

Op Schiphol raakte Eugene Gakpo Alhassan uit Ghana aan de praat met een Nederlandse vrouw. Ze vertelde hem dat ze wel Engels sprak, maar dat haar 'vocabliolilolili...' niet zo groot was. Later hoorde hij een Nederlandse huisgenoot hetzelfde bliolilolili-ge-luid maken toen hij over een moeilijk Engels woord struikelde. En een docent deed het een keer tijdens college. Inmiddels begint Eugene aan dat gekke Nederlandse gebrabbel te wennen. 'Mijn Nederlandse vriendin zei een keer "delibliolilolili" toen ze "delivery" probeerde te zeggen.'